

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Mi a teendő?

Zombor, 1905. július 3.

Zombor városa is meghozta ma hazafias határozatát. Az ország többi törvényhatóságai is — nagyon csekély kivétellel — hasonló hazafias álláspontra helyezkednek. Tehát elmondhatjuk, hogy Magyarország majdnem egyhangulag tiltakozik már eleve minden olyan kísérlet ellen, amely ősi alkotmányunkat veszélylyel fenyegeti. És ez a tiltakozás bizonyára teljesen egyhangúvá válik, ha — amit ne adjon Isten — a veszély emminensé lesz.

Igy is van rendjén a dolog, most — a mit már sokszor hangsúlyoztunk — a haza szeretetében, a haza alkotmányának és létfeltételeinek megvédésében. Nem választhat el bennünket semmiféle különbség. A normális életben lehetnek köztünk politikai és más ellentétek, de a mikor a helyzet ennyire kiélesedett, akkor már nem szabad többé egymás ellen szegezni a fegyvert, hanem ellenkezőleg, ezeket a fegyvereket szegre akasztva, egyetértéssel együtt kell küzdeni.

A mikor azonban a nemzet és ko-

rona között annyira kiélesedett az ellentét, hogy inamár az egész nemzet lassan-lassan teljes egyetértéssel talpra áll, az a kérdés merül fel, hogy mit kell tenni ennek a helyzetnek megszüntetésére? Mert hogy nem hasznos a mai politikai állapot, az kétségtelen. Mérhetlen károkat okoz az országnak s a mellett ezer veszélyt is hord a méhében. Arra kell tehát mindenestre törekedni, hogy ez az áldatlan állapot minél előbb megszűnjék. Kétségtelenül nagy érdeke ez magának a királynak és a dynasztának is; de érdekünk nekünk, a nemzetnek is. A királynak és a dynasztának szüksége van a magyar nép hűségére, erélyére, bátorságára és loyális, odaadó támogatására; viszont nekünk, abban a konglomeratumban, a hová be vagyunk ékelve, szintén szükségünk van arra, hogy az ilyen belső harcok helyett a királylyal jó egyetértésben, nemzeti irányban békés munkával haladjunk és erősödjünk.

Nincs okunk kételkedni abban, hogy a jó öreg király, aki elvégre a magyar nép iránt érzett szeretetét nem egyszer dokumentálta, legkevésbé is

megváltozott volna. Szent a hitünk, hogy a magyar nép iránt érzett szeretete hön óhajtja a békét; uralkodói lelkének más vágya bizonyára nincs, minthogy a béke minél előbb helyre álljon s ez a szép ország ujólag békésen tovább haladjon a felvirágzás és boldogulás felé. Viszont egy pillanatra sem lehet szó arról, hogy a király iránt ézett mélységes hűség csak mákszemnyire is megváltozott volna. A magyar nemzetnek őszintébb vágya nincs, mint felkent királyával jó egyetértésben élni.

Midőn ez a két tény előttünk kétségtelen, akkor szentül meg vagyunk győződve arról, hogy a király és nemzet kölcsönös, régi, megszentelt szeretete meg fogja találni a kibontakozás utját akként, hogy az a kibontakozás hasznára és dicsőségére váljék ugy a nemzetnek, mind pedig a nemzet hön szeretett királyának.

A nemzet legjobbjai intézik majd ott fenn el a nemzet ügyét a királylyal. Hisszük, hogy bölcs mérséklettel, a magyar nemzet méltóságához mérten közmegnyugvásra lesz az ügy megoldva.

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Ingó-bingó . . .

Ingó-bingó rózsabimbó —
Letépik,
Ingó-ringó barna kislány
Megkérlik —
Ha megkérlik, adja oda az anyja,
S aki kapja, elhervadni ne hagyja.
Híres város ez a város
Régóta,
Híres táncos a rózsám egy
Év óta,
Amióta velem járja a táncot,
Amióta hordom a rózsaláncot . . .

Tóth Béla.

Visszaemlékezés.

(Iskolatársak találkozásán, félszázad múltán.)

— A Bácska eredeti tárcája. —

Zombor, 1905. évi július 2-án.

Melegen tűz a földre ma az Isten júliusi napja. Jól jelképezi azt a forró barátsági érzést, mely lakozik a keblünkben és ötven év múltán is összehozott minket ma. Bennünk az egykori tűz kialvóban, de még el nem hamvadva.

Ötven osztendő, félszázad, tudjátok-e emberi fogalom szerint mi ez?

Mi volna más, mint a tova tűnő élet mulása. Mulik az idő!

Nem, az idő nem mulik, örök az és áll, csak mi mulunk, bolygunk a létben, mint földhátán az Isten minden földi teremtménye, enyészetnek alávetett szerves lénye.

Janust, a rómaiak hamis istenét két arccal ábrázolták. Az egyikkel a múltba nézett, másikkal a jövőbe tekintett. Akkor még úgy tudták, hogy a nap forog, a föld áll; azt is gondolták, hogy az idő is mulik és nem áll. Megváltozott a tudomány.

Ne menjünk azonban olyan messzire, nézzük csak azt, mi a mi emberöltőnkben van s emberi szemmel látható volt.

Nagyon megváltozott a világ körülöttünk, mióta az iskolaasztaloknál együtt ültünk. Akként változott meg, miként előre nem is sejthettük.

Az önkényuralom tartotta akkor vasmarkát a nemzetet, bitorolta a népjogot, elnyomta, halálosan sértette a szabadságot, melyhez mindenkinek joga van. Kitéptek a haza testéből egy részt, éppen ahol mi lakunk és szegyenkezve kellett olvasnunk az iskolai bizonyítványunkban, hogy nem Magyarországon, hanem Vojvodinában születünk.

Német szóra fogtak minket kérlelhetlenül, mindent tanítottak, csak a nemzet nyelvét nem, a magyarok történetét sem. A hazafiság bűn volt, nem érdem, üldözték.

Ki akartak vetköztetni a magyar mivoltunkból. Örültség. Sűrű fekete felhő gomolygott, koválygott a magyar égen. Villámok cikáztak belőle, sujtottak és ölteek. De nem birták megölni bennünk a magyarságot, kiirtani szivünkéből a magyar érzést. Minek is próbálkoznak manap ismét olyan ósdi fegyverekkel, melyek akkor se váltak be.

Mi lett a vége a sok haszontalan kísérletnek? Az, hogy lettünk, váltunk az iskolán kívül csak azért is igaz magyarokká, kiműveltük még jobban a magyar anyanyelvünket, énekeltük a Szózatot és Hymnuszt, daloltunk a hazáról szomorut, bufelejtőül vigat, buzditottuk egymást, szobrot állítottunk városunkban a szabadsághős vértanunak, első ilyen önálló szobrot, igen a vértanunak, városunk szülőltének, Schweidel József dieső honvéd-tábornoknak, az aradi tizenhárom egyik jelesének.

Megváltozván minden körülöttünk, térben és időben változván meg, az a kérdés támad bennem, megváltoztunk-e mi?

A nagy munkában, amely a korona és a nemzet vezetői között fog lefolyni, magának a népek, a társadalomnak is meg kell tennie a magáét. Eddig megtettünk mindent. A törvényhatóságok tiltakozása és hazafias határozataik megadták a választ az alkotmányt veszélyeztető kísérletekre. Ezek a tiltakozások, ezek a határozatok a maguk erélyével és határozottságával, azzal az ősi, rajongó honszeremmel, amely rajtuk végigvonul, felségesek. A nemzetnek ezen impozáns állásfoglalása után — nézetünk szerint — most már komoly méltósággal várakozó álláspontra kell helyezkednie a társadalomnak. Nem kell tovább szítani az ellentéteket, hanem a miként a koronától a békét, engedményt s az ezekre való hajlandóságot várjuk, úgy nekünk is békülékenyen, higgadtan kell viselkednünk. Így állhat helyre csak újól a kölcsönös egyetértés és léteülhet legkönnyebben és legtermészetesebben az az új alap, amelyen haladva a király és nemzet továbbműködnek kölcsönös szeretetben a haza boldogítására.

Amikor a magyar nemzet a képviselőházban, a főrendiházban és törvényhatóságokban a maga impozáns erejének erős és hangos kifejezést adott, akkor egyelőre most más teendő nem lehet, mint higgadtságra, mérsékletre és békére oktatni, tanítani és buzdítani mindenkit. A további izgalom, a kedélyek további felkorbácsolása egyelőre fölösleges erőpazarlás. Ha majd a viszonyok nem javulnak megfelelő idő alatt, ha oda jutunk, hogy még erősebb eszközökkel kell védekeznünk, akkor folytassuk a nemzeti küzdelmet. Addig azonban várjunk! A magyar nemzet fenségesen viselkedett! Hisszük,

Külsőleg igen, belsőleg nem. Az idő a régi barátságot csak érlelte bennünk s ma, mikor — nekünk — tenger idő után összejöttünk, talán hevesebben dobog a szívünk egymásért, mint vert akkor, mikor együtt tanultunk német könyvekből, idegen ajku tanároktól. Vittük az élet reményét a keblünkben, hozzuk most roskadó vállunkon a sok csalódást. Ilyen az élet, másfolyan nem lehet. Akinek csupa öröm volt az élete, félszázad alatt az is sok, sok, sok.

Minden megváltozott, de a barátságunk megmaradt, mint tűz az aranyat, az idő próbálta ki nálunk, kiket az élet zivatara hányt-vetett, de megedzett, maradtunk a létben, mikor a legtöbb társaink enyészetbe pusztultak. Az élet Urának a kegye ez, áldjuk érette.

Üdvözet, szívélyes kézszorítás nektek, veletek. Isten hozott minket még egyszer együvé, mielőtt egymásután az örökléthe eltűnnénk. Peesételjük meg újra a régi barátságot s mondjuk ki, hogy ezentul is megismerjük egymást jobban, rossz sorsban, a sirig szeretni fogjuk egymást. Öleljük egymást keblünkre, váltsunk baráti csókot, örüljünk,

reméljük, hogy a béke fog beköszönten, — munkálkodjunk tehát azon, hogy minél könnyebben, minél előbb megérthesse egymást a nemzet és király! Legyen a közhangulat egyelőre nyugodt, ez méltó is a magyar nemzethez és talán előbb is vezet eredményre!

Városi közgyűlés.

Hazafiaságának fényes tanujelét szolgáltatva Zombor szab. kir. város törvényhatósága f. hó 3-án tartott közgyűlésén, midőn Mérő Ignác a függetlenségi párt elnöke által az imparlamentáris kormányval szemben való állásfoglalás ügyében beterjesztett indítványát egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadta.

Örömminkre szolgál, hogy abban a harcban — melyet a megyei és városi törvényhatóságok, mint alkotmányunk védbástyái országszerte vívnak a bécsi kamarilla által támogatott alkotmányellenes kormány ellen — városunk törvényhatósága is kivette részét és bebizonyította azt, hogy az igaz hazafias érzés megnyilvánulását, ha kell, a lehető legimpozánsabb módon tudja érvényre juttatni.

A közgyűlésen, melyen Latinovits Pál főispán elnökelt, a bizottsági tagok igen szép számban vettek részt. A közgyűlés megnyitása után Mérő Ignác alábbi indítványa olvastatott fel, melyet a következő hazafias érzéstől áthatott beszédben indokolt meg:

Mérő Ignác indítványa.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mint hogy hazánk jelenleg súlyos politikai helyzetbe és válságba jutott, amikor megtörtént az, hogy eredetire nézve ugyan alkotmányos, de nem parlamentáris kormány ellenjegyzése mellett az országgyűlést ex-lexben elnapolták, ami által bekövetkezett az a szomorú állapot, amelyet nemzetünk hagyományos ellenségei az alkotmányellenes kormányzat megkísérlésével akarnak felidézni, amikor ismét a törvényhatóságokra, az 1848. évi törvényeikk kifejezése szerint az alkotmányosság védbástyáira hárul főképen alkot-

hogy összejöttünk, együtt vagyunk. Azóta, hogy elváltunk, sokféle érzemény változott meg a szívünkben, de a barátsági érzés megmaradt.

Üdvözöllek titeket közelről, távolról egybegyűlteket. Emlékezet, esendes nyugalom az elköltözött társaink porló esontjainak, élet az életben maradtaknak. Vigság üljön ki az arcunkra, elmésség szálljon az ajkunkra, visszaemlékezés hozzon a multból sok szép képet elő s összezendülvén a pohár, nemuljon el mára köztünk minden panasznak a nehéz, fojtó hangja, a derűtség, vidámság lakozzék velünk ma, járjon az öröm köztünk ma, mondjuk el ki mit szedett a kasba, tanulmány folytatásában az életből, szellemi tőkében vagy anyagi eszközökben. Ez kelt ma érdeket. Hallgassuk meg egymást szívesen. Adjuk elő mit tanultunk az élet könyvéből. Azt már ugyis tudjuk, hogy az élet másként osztályozza az embereket, mint az iskola.

Akik el nem jöhettek, közénk nem állhattak, legyenek lélekben és gondolatban itt, valamiként mi is velök vagyunk ma...

Vértesi Károly.

mány jogainak a védelme, a törvények kijelentéseinek s a szokáson alapuló nemzeti ellentállás alkotmányos fegyvere a passzív rezisztencia alakjában; azért indítványozom: határozza el a tek. törvényhatósági bizottság, miszerint tekintettel arra, hogy a nem parlamentáris kormány megtámadta az alkotmány biztosítékait, az által, hogy az ex-lexben az országgyűlést elnapoltatta, ennek következtében az országgyűlés felelősségre vonása alól kivonta magát, azért mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy a kormány iránt a legnagyobb fokú bizalmatlansággal viseltetik; utasítja Zombor szab. kir. város tanácsát és tisztviselőit, hogy tagadják meg az engedelmességet nemcsak az 1504. évi I., az 1798. évi XIX., az 1870. évi XIII. és az 1886. évi XXI. törvénycikkeken meghatározott esetekben, melyek mintegy szankcióját képezik az országgyűlés alkotmányjogi nagy fontosságú adó megszavazási és ujonc megajánlási sarkalatos alkotmány biztosító jogainak és amelyek abból állanak, hogy az országgyűlés által (budgetileg) meg nem szavazott adók tényleges behajtására és a meg nem ajánlott ujoncok tényleges kiállítására vonatkozó kormányrendeleteket semmi körülmények között végre nem hajtják, hanem a szigorú törvényesség alapján állva, éljen az egész vonalon a magyar nemzetnek a mult tanúságai szerint mindenkor hatalmas, sikerre vezető, az alkotmányellenes erőszakot és jogtalanságot mindig megtörő nemzeti ellentállás alkotmányos fegyverével a passzív rezisztenciával.

Elhatározza továbbá a törvényhatósági bizottság, hogy amennyiben az imparlamentáris kormány oly rendeletek végrehajtását követelné a tisztikartól, amely ősi alkotmányunkkal ellenkezik vagy bármely irányban abszolutisztikus irányzatú intézkedéseket tenne, úgy azonnal hívassék össze a polgármester által, vagy ha 10 bizottsági tag kívánja, rendkívüli közgyűlés, hogy a törvényhatósági bizottság haladéktalan intézkedhesék és a haza és alkotmány iránti kötelességét megtehesse.

Egyben pedig bizik tisztviselőinek alkotmányos érzületében és hazafias tette készségében, hogy minden olyan sérelemért, mely őket az alkotmány védelmében érheti, számukra teljes orvoslást nyujt. — Zombor, 1905. június hó 30-án. Hazafias tisztelettel Mérő Ignác s. k., bizottsági tag.

Mérő Ignác beszéde.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Én a magam részéről fölöslegesnek tartom, hogy indítványomat bővebben a törvények idézésével megindokoljam, csak röviden akarok rámutatni, hogy miért tartottam szükségesnek indítványom benyújtását.

Zombor szab. kir. város törvényhatósága sem maradhat vissza és nem vonhatja magát ki abból a nagy és nemes harcából, amely jelenleg édes hazánk szabadsága, függetlensége, ezeréves alkotmánya és az ország minden egyes polgárának boldogulásáért foly.

Kötelessége ez a tekintetes törvényhatósági bizottságnak már azért is, mert indítványom semmi rendkívüliséget nem tartalmaz, hanem csakis azt, hogy a fennálló és a magyar országgyűlések által hozott és a magyar királyok által szentesített törvényeket egy hazafiatlan és idegen érdekeket szolgáló kormány ellen megvédje.

Kötelessége ez a tekintetes törvényhatósági bizottságnak másrészt azért is, hogy példát mutasson a népek arra, hogy a törvényeket nemcsak a népek kell tiszteletben

tartani és megtartani, hanem a hatóságoknak is, mert milyen felfordulás, micsoda anarchia keletkezne abból, ha a hatóságok törvénytelenségre akarnák kényszeríteni a polgárságot és a polgárság jogai tudatában ezen intézkedéseknek ellenszegülne? Sőt látva, hogy sem a kormány, sem annak kiegészítő részei, a hatóságok a törvényeket semmibe sem veszik, azokat meg nem tartják, bizonyos, hogy a polgárság is tultenné magát azokon és mindenki csak a maga érdekében tartaná szem előtt és a szerint cselekedne a törvények ellenére is.

Nagy és súlyos megpróbáltatás vár e harcban a város tisztviselő karára is, mert meg vagyok győződve, hogy a kormány mindent el fog követni arra, hogy őket hazaellenes törekvések, céljaik kivételére megnyerjék. De én bizom városunk tisztikarának hazafiságában és hiszem, hogy nem fogják elfelejteni azt, hogy ők a város közönségének akarataiból, illetőleg bizalma folytán viselik tisztségüket, nem pedig az ilyen mától holnapig fennálló hazaáruló kormány akarataiból.

Remélem, hogy megnyugvással veszi tudomásul a törvényhatósági bizottság indítványomban teendő azon kötelező határozatát, hogy az esetleges üldöztetések és támadásokkal szemben a tisztviselői karnak oltalmat biztosít és netáni anyagi károkért teljes kárpótlást fog nyújtani.

Végül minden félremagyarázás elkerülése végett szükségesnek tartom megjegyezni, hogy indítványom egyes pontjai jobban körülírassanak — bár én ezt indítványomban benn levőknek tartom — mégis kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, vegye indítványomba még azt, hogy a törvényhatósági bizottság megtiltja a város tisztikarának a meg nem szavazott adók beszédését, azoknak az állam pénztárába való beszolgáltatását és a meg nem ajánlott újoncok sorozásánál bárminemű segédkezést. Kérem indítványom elfogadását.

Mérő Ignác beszéde után Pribil Ernő szólalt fel és a következő határozati javaslatnak elfogadását indítványozta:

Pribil Ernő beszéde.

Midőn dicső őseink e földön tűzhelyüket megrakták, azt a sors viszontagságaiban megóvándók, törvényekből készített falazattal vették körül, hogy az ekként felállított alkotmány oltalma alatt a nemzet a fejedelemmel egyetemben és egyetértőleg az idők végtelenségén át munkálkodhassék az anyagi és erkölcsi jólét előmozdításán.

A történelem tanúsága tanúságot tesz arról, hogy bárki, bármilyen hatalmas volt is, ha átlépte az alkotmány falait és oly ösvényre lépett, mely az alkotmányon kívül állott, azt utolérte a sors haragja és megtépte a nemzetet is az idő viszontagsága akkor, midőn az alkotmány bástyáit viszálykodással és visszavonás által meggyengültni engedte, — viszont megmenekült nemzetünk a sors fenyegető villámaintól mindenkor, ha alkotmányunk szilárd falai között keresett menedéket.

Szent kincsesháznak tekinti tehát minden magyar ember a hazának egy évezreden át fentartott és kipróbált alkotmányát, és szent kötelességünknek tartjuk mi is az őseinktől öröklött eme kincset sértetlenül fentartani, megvédeni és utódainknak sértetlenül átadni.

Nem engedhetjük meg, hogy bárki is alkotmányunkon rést üssön, hogy a nemzet és a fejedelem közötti alkotmányos és tör-

vényes egyetértésnek útját állva — rólunk, nélkülünk rendelkezessék.

Bárhonnan és bárkitől jövő támadás ellen alkotmányunk mint salva guardia küszöbén a törvényes biztosítékokkal vértetetlen megállunk és felemeljük tiltakozó szavunkat, eddig és ne tovább!

Méltóságos Főispán ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! Mély fájdalommal kell látnunk, hogy alkotmányunk — mely évezredek át annyi vihart állott ki — jelenleg ismét megpróbáltatásnak van kitéve. Az országgyűlést ex-lexben napolták el s a jelenlegi kormány ellenőrzés nélkül igazgatja az ország ügyeit. A legnagyobb aggodalommal vagyunk aziránt, hogy ez a kormány, mely a törvényen kívüli állapotot megteremtette, az önkényuralom szolgálatába is hajlandó lesz szegődni.

Az ilyen kormányval szemben bizalommal épen nem viseltethetünk, sőt hazafias gondosságból folyó komolysággal és minden törvényes eszköz felhasználásával útját kell állanunk annak, hogy a kormány által kibocsátható további törvényellenes rendeletek foganatosítsassanak.

Hazafias érzésünk sugallatát követve, ezen törvényhatósági bizottság tagjainak nagy része elnökletem alatt értekezletre összejövén, a jelen politikai helyzet mérlegelése után pártkülömbőség nélkül egyhangulag megállapodott abban, hogy Mérő Ignác ur és társainak indítványát magáévá teszi és támaszkodva a tekintetes törvényhatósági bizottság hazafiságára, azt elfogadásra ajánlja. Ebből kifolyólag van szerencsém eme indítványra alapított következő határozati javaslatot előterjeszteni:

Határozati javaslat.

1. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a legnagyobbfokú bizalmatlansággal viseltetik báró Fejérvary Géza és kabinetje iránt, mert ezen kabinet az által, hogy a királynak az országgyűlés ex-lexben való elnapolására tanácsot adott, az által, hogy a képviselőházban történt leszavaztatása, a főrendikázban vele szemben kifejezett bizalmatlanság dacára is helyén marad s az ország ügyeit vezetni szándékozik, — ezen törvényhatósági bizottságban azon jogos aggodalmat kelti, hogy kész az országgyűlés kifejezett akarata ellen kormányozni, kész az ország közbizonyára és a betolyandó közjövödelmek felett törvénytelenül rendelkezni, kész a véderő kiegészítését, illetve létszámának fentartását alkotmányellenesen eszközölni, szóval kész az egész vonalon egy alkotmányellenes kormányzati rendszer szolgálatába állni.

2. Már most kijelenti Zombor város törvényhatósági bizottsága, hogy a kormány által netán kibocsájtandó törvényellenes rendeletekkel szemben az 1886. XXI. t. c. 19. és 20. §§-ában fentartott összes jogaival teljes mértékben élni fog s az országgyűlés által meg nem szavazott adók tényleges behajtását s a meg nem ajánlott újoncok tényleges kiállítását meg fogja tagadni.

3. Eltiltsa ezen törvényhatósági bizottság tisztviselőit attól, hogy egy alkotmányellenes kormány fennmaradását támogassák, bármily irányban netán kibocsájtandó törvényellenes rendeleteit — bárki útján s bármily formában intéztetnének azok hozzájuk — az alkotmány iránt tartozó hűségük és erre letett esküjük ellenére végrehajtsák. Különösen eltiltja őket attól, hogy meg nem szavazott adók behajtásában és meg nem

szavazott újoncok előállításában bárminemű részt vegyenek.

4. Ezen törvényhatósági bizottság számít tisztviselőinek kipróbált hazafiságára s így arra, hogy ezen utasításokat pontosan teljesíteni fogják, a tilalmakat áthágni nem fogják, viszont a város közönsége biztosítja tisztviselőit, hogy bármiféle jogtalan és törvénytelen támadások és anyagi károk ellen, melyek őket a törvénytelen kormányzásban való részvétel megtagadásáért netán érik, meg fogja védeni és netán anyagi károsodásukért teljes kárpótlást fog szolgáltatni.

5. Utasítja Zombor város törvényhatósági bizottsága a város polgármesterét, hogy már ezen hóban és minden következő hónapban, azonkívül bármikor 10 tag kívánságára rendkívüli közgyűlést hívjon össze, hogy e város közönsége minden sérelemmel szemben állandóan ellenőrzést gyakorolhasson s a szükséges intézkedéseket a maga részéről megtehesse.

Ezután Balogh Ernő fejtette ki álláspontját a mai válságot illetőleg a következő szép és tartalmas beszédben, melyben a a határozati javaslatához való csatlakozását jelentette be:

Dr. Balogh Ernő beszéde.

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A magyar alkotmány szerződésen alapul. Minden joga a királynak átruházott, nem isteni eredetű, hanem a nemzettől kapta, a nemzeti akarat tehát minden jogok forrása. Így szól az Árpád-ház alkotmánya. Ezredéves történetünknek ez az alapja. Szent Istvánnal ez az alkotmány beleilleszkedett európai keretbe. Fejlődött, erősödött az ország Szent László, Könyves Kálmán alatt. Majd belvillongások törtek ki s kezdődtek a királyi hatalom tulajdonságai. Jött az aranybulla, a királyi prerogatívák első megszorítása. Második alaptörvénye az országnak. Lépést tartott nemzetünk az angolokkal, kik tíz évvel előbb alkották meg Magna Chartájukat. Az aranybulla 31. cikke az ismert fegyveres ellenállási jog. IV. László és Habsburgi Rudolfal került a Habsburg-ház 1277-ben először szövetség formájában összekötetésbe. III. Endrével kihalt az Árpád-ház s a királyválasztás joga visszaszállt a nemzetre. Ezredéves alkotmányát ekkor is megvédte a nemzet s tudjuk, hogy Róbert Károly pápai kinevezését nem fogadták el, mert utóbb a magyar nemzet választotta őt meg s koronázta meg a szent koronával. Visszautasított a nemzet idegen befolyást. Nagy Lajos fényes uralkodásáról áhitattal emlékezik meg a nemzet, nemsokára Zsigmond alatt már hangsúlyozni kellett ismét a nemzet jogait, mert újra bántották. Zsigmond alatt történt a szomorú esemény, hogy Murad török szultán hadai a Rigómezőn megsemmisítették a hős szerb fejedelem, Lázár seregét. A szerbek tönkretétele a magyarok 200 éves keserűségének és szenvedésének a kezdete. Felállított 1435-ben az általános védelmi kötelezettség. Jött a török invázió, azután egy fényes korszak, a Hunyadyak kora.

Majd ezután az ország hanyatlása. Az országnak nem kellett Mátyás fia, Corvin János, hanem kellett II. Ulászló. Idegen befolyás ült ismét a nemzet nyakára. Kezdődött a nemzeti ellenállás, melynek legpregnansabb kifejezése az 1504. évi országgyűlés: „adót esakis az országgyűlés szavazhat meg s amely vármegye ennek dacára megfizeti azt, becsületvesztésben marasztaltatik el.“ Ime, mivel akarták megtörni az abszolutizmus irányzatot,

ime, mi a nemzet ereje. Ugyanez történt az angol vértelen forradalomban is. Az angol alkotmány is ott nyerte bázisát, amikor az adó megszavazás, tehát pénzforrás megadását egyedül a nemzetnek követelte. A mohácsi csata. A megválasztott király, I. Ferdinánd, a habsburgi, dacára hogy biztosította az ország függetlenségét, hazánkat többi országaival egybeolvasztani törekedett. Ujabb küzdelmek önállóságunkért. Az egyetlen jog, melyet a nemzet nem engedett ki kezéből, az adó és ujoncok megszavazásának joga. A királyi és a magyar seregekre, a törökkel szemben, I. Lipót alatt a szerencse napja süt rá, de megkötötték a szégyenletes vasvári béke. „Eddig azt hitték, hogy ez az udvar nem bírja az országot a török uralom alól felszabadítani, most látják, hogy nem akarja.” Ujabb támadás függetlenségünk ellen, hiszen Ampringer Gáspárt rendelte ki a király Magyarország teljhatalmu kormányzójának. Visszafoglalták 1687-ben Budavárát is a töröktől s erre a nemzet részben hálából, részben a Caraffa-féle vértörvényszék hatása alatt lemond szabad királyválasztó jogáról s eltörli az aranybulla 31. cikkét. Az ország felszabadul a töröktől, de „úr, pór, magyar, ruthén, török és szerb” egyaránt szenved az idegen kényuralomtól, mely nemcsak az alkotmányt, hanem az ország élethenmaradását is veszélyeztette. Jött Rákóczy korszaka s bizony ha ennek a nagy embernek sorsára gondolunk, minden magyar ember szívét marcangoló fájdalom kínozza. Majd jött utána a szatmári béke s Rákóczy száműzetett. Tehát a kibékülés ismét nem volt teljes és őszinte. A magyar nemzet megtörésének gondolata még mindig élt az udvar körében.

A pragmatika szankció korszakos alkotása hivatva volt a dynasztia és a nemzet független államisége közötti összhangot megteremteni. Egészen és őszintén még sem történhetett meg s bár a Rákóczy-kor lezajlásával a magyar állam életének új korszaka kezdődik (helytartótanács, kancellária, pénzügyi kamara): a magyar állam függetlensége állandó veszedelmeknek volt kitéve. Emlékezzünk II. Józsefre. Jöttek az 1791—1792. évi törvények: „Magyarország szabad és független ország” — az újjászületés hajnala! De tudjuk mit hozott a Napoleoni uralom bukása, a szent szövetséget, a reakciót s a magyar állam negatívát. Majd jött az 1821-iki országgyűlés, a virradással s törvényalkotással. Deák fellép, az 1840-es idők, utána az örökké dicsőségteljes 1848 s utána 1849. A nemzet ismét le van igazva. Elérünk 1867-hez, a nemzet hite szerint is végre-valahára a teljes és őszinte kibékülés hajnalához.

Álljunk meg egy pillanatra 67-nél.

Kétségkívül Deák oly alapot teremtett, mellyel jogfeladás nem történt s az adott viszonyok között jobbat alkotni nem lehetett s e nemzet valósággal áhitozott a békére. A következő 35 év a belső konszolidáció munkája. S ime, hol állunk ma ismét. Ismét alkotmányunk forog veszélyben s az alkotmány védelmében, bármely pártállásuk is voltunk, egyesülnünk kell. Nem karddal küzdünk most, de épp oly forró magyar szívet.

Mi a parlamenti alkotmány? A király és a nemzet akaratának harmóniája. De ezen két akarat között junktim áll fenn, mindakettőnek érvényesülnie kell. Ha a király nem ismeri el a nemzet akaratát, ez törekvés az abszolútizmus felé, ha a nemzet nem ismeri el a király jogait, ez forradalmi tendencia. Alkotmányunk csak akkor van, ha mindakettő

zavartalanul érvényesülhet. A király kinevez, a nemzet visszautasítja. Harmóniának kell lenni, de egyik akarat se hatalmasodhatik el a másik rovására.

Uraim, ma az a helyzet, hogy a nemzet akaratát nem akarják. Pedig ez az akarat törvényes, s a király jogait sem sérti.

Mi a főkérdés? Hogy a nemzet egy szervében, a katonaságban oly szellem uralkodjék, mint a többi polgárokéban, ne legyen állam az államban. Legyen magyar nyelvben, nyelvereiben. Amely nemzet ezt törvényesen nem követelheti, az nem állam.

S ime megakadtunk, mikor a nemzet akar valamit, félé hogy azoknak van igazuk, kik állítják, hogy államiségünk csonka, alkotmányosságunk burkolt abszolútizmus s a nemzet akarata csak addig érvényesülhet, amíg ezt nekik megengedik. Ez pedig nem akarat, ez az állam nem állam, legkevesebbé parlamentáris.

Ne keressük miért tört ki az ellentállás. Bizonyos az, hogy a nemzet ellenálló képességének megtörése, a nemzeti akarat negligálása, hazánk történetében nem véletlen, hanem sajnos szimboliztikus állandó jelenség. Adja Isten, hogy ez legyen az utolsó törekvés a nemzet akaratának megtörésére. A képviselőház és főrendiház megtette kötelességét. Most rajtunk a sor, mert a képviselőház és főrendiház szavának nem volt foganatja. Talán lesz annak, ha egy szálgy egyesülünk jogaink védelmében azzal a jelszóval: Csak az lehet hű királyához, aki hazájához is hű.

Nincs helye frázisoknak, vagy Vojnits szerint markans maszkirozásoknak, itt egyenes beszéd kell. Nem azt kell megállapítani, hogy a kormány törvénytelen, hogy minő jogot ad a törvény, hogy bizunk a tisztviselőknél, hanem azt, hogy jogainkkal élni fogunk és akinek deklaráció kell. Jobb szerettem volna a részletezést, de elfogadom a javaslatot, mely általánosságban kifejezi a joggal való éleést s mert örülne a lelkem, ha e teremben egyhangu hazafias határozat hozatnék.

Fegyverbarátság, teljes érzelmi közösség legyen. mutassuk meg, hogy felfelé való viszonyunk is nem különálló, hanem egyforma az egész nemzetével. Itt éljed, halnod kell.

Adja Isten, hogy mielőbb az alkotmányosság tiszta napja ragyogjon fel s a nemzeti akarat megerősödött királyi akarat áldásaiban részesülhessen ez a sokat szenvedett töröktől, tatártól, némettől pusztított ország.

Baloghy Ernő beszédének elhangzása után, minthogy husz tag névszerinti szavazást kért, Latinovits Pál főispán azt elrendelte; erre azonban nem volt szükség, mivel a bizottsági tagok nagy lelkesedéssel és egyhangulag elfogadták a határozati javaslatot.

Ezután a kvótának megállapítása következett, melynél élénk vita fejlődött ki. Az állandó választmány javaslatához hozzászóltak és annak elfogadását kérték Kozma László és Fejér Gyula apát, ki megokolta felszólalásában a népnevelési költségek arányának helyességét a róm. kath. és a gör. kel. egyházakat illetően.

Dr. Krónits István egy indítványt nyújtott be, melyben a fenti ügyben a kvóta megállapításának elhalasztását kérte azon oknál fogva, mivel a benyújtandó javaslatuk még nem készült el; ily értelemben, illetőleg az állandó választmány javaslata ellen felszóltak még Kupuszárevits Lyubomir gör. kel. esperes, Blagojevits János tanító és dr. Bugarszky Koszta.

Minthogy felszólalásra senki sem jelentkezett, Latinovits Pál főispán a szavazást elrendelte, melynek eredménye folytán az állandó választmány javaslata fogadtatott el 23 szavazattöbbséggel.

Ezután a városi tisztikarban megüresedett állásokat töltötték be. Városi tanácsnokká egyhangulag Spanyol József volt városi aljegyző választott meg. Városi gazda Koczár Ernő lett, a II. irnoki állásra pedig Raits Mártont választották meg szótöbbséggel.

Miután az idő nagyon előrehaladt, Latinovits Pál főispán a közgyűlést 12 órakor felfüggesztette és annak folytatását kedd délelőtti 9 órájára tűzte ki.

Az ötvenéves iskolatársi találkozó.

Ritka szép ünnepély folyt le Zomborban július 2-án, vasárnap. Azok az iskolatársak találkoztak itt félszázad múltán, akik a létezett Zombor városi alreáliskola első osztályába jártak az 1854-ik és 1855-ik években számszerint tizenötön: Bikár Vazul, Csermák József, Frey Imre, Fritsche Ernő (Pancsova), Gergurov Milán, Goldfáhn Sándor, Koczár Ernő, Krumesz Fülöp (Cservenka), Lelbach Péter (Cservenka), Pilya Mihály, Radoszavlyevits Sándor, Szauerborn János, Szauter Miklós (Apatin), Turnovszky Rudolf (Bácsordas) és Vértesi Károly, tehát az öt vidékit kivéve, zomboriak.

Délelőtt 9-kor gyülekeztek a társak a Csitaonica előtt a gyalogjárón kirakott asztalok körül öregedő emberek, kettő teljesen ezüst-fehér hajjal, szakállal. Valóban érdekes találkozás félszázad múltán! Bemutatkozás, akik egymást régen nem látták s meg nem ismerték. Vértesi Károlynak a könyveit forgatták a kezükben, melyeket a szerzőtől és iskolatársuktól kaptak a nap emlékére.

Főlkerekedtek azután s mentek a városházára megtekinteni az éjszakai oldalon levő hivatalos helyiségeket, melyekben voltak egykor elhelyezve az iskolák s a hova akkor külön lépcső vezetett föl.

Megtekintették Mátrai jeles alkotását, a Schweidel szobrot, melyet nagyon szépnek találtak, szinte élőnek, kifejezésteljesnek. A karmelita atyák templomába tértek be azután rövid háláadásra, amely után lefénnyképeztek magukat csoportban. Hauke Imre polgármesternél tisztelegtek, kinek az atyja, Hauke Albert volt akkor polgármester, mikor a városházán iskolába jártak. Végre társas ebédre gyülekeztek a Csitaonicának külön, a részükre fentartott helyiségben.

Sürgönyök érkeztek és menesztettek, elintéztettek s felolvastattak azoknak az iskolatársaknak a levelei, akik el nem jöhettek, furdón időztek. Thim József egykori kedves tanárunknak Budapestre meleghangu sürgönyt küldtek, viszont kaptak tőle. Több érzékeny jelenet játszódott le, érdekes képek hozattak a multból elő.

Asztal mellé kor szerint ültek a társak, de Vértesit helyezték az asztalfőre, akit éltettek, ki a pecsenye felszolgálása után hosszabb beszédet mondott. Nyugtatta az elhalt társak porait, méltatta a nap jelentőségét, párhuzamot vont az akkori idő, kényuralmi kor és a mai helyzet közt, kihozta, hogy ámbár német nevelésben részesültek, el akarták németesíteni őket, mégis jó magyarokká váltak; éltette a társakat. Fritsche Ernő Thim József szeretett tanárra emelte a poharát, hálásan emlékezett róla. Weisz Zsigmond budapesti kereskedő és iskolatárs levele fölolvastatván,

HIRDETÉSEK.

13200/1905. szám.

Arverési hirdetmény.

A felsorolt bértárgyak hasznóbérbeadása végett az alább megnevezett helyeken és napokon felsőbb jóváhagyás fentartásával nyilvános árverés fog tartatni, melyen úgy szó, mint írásbeli ajánlatok tehetők. Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, mely összeget ajánlattevők az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak. A zárt írásbeli ajánlatok egy korona bélyeggel ellátva, lepecsételve, kellő felirattal és az előírt bánatpénzzel felszerelve az árverés megkezdéseig az árverés megtartásával megbízott hivatalhoz vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulirt jószágigazgatóság-hoz is beadhatók. Ezen ajánlatokban a megajánlott évi és holdankénti hasznóbér nemcsak számokkal, hanem betűvel is tisztán érthetően kiírandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti. A szó- és írásbeli ajánlattevők kívánatra igazolni tartoznak vagyoni állásukat és bérleti képességüket. Oly kincstári bérlők, kik hasznóbéri hátralékban vannak, továbbá kik esőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy akik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek. Elkésett, valamint utóajánlatok semmi szín alatt sem fognak figyelembe vétetni. A hasznóbéri feltételek azon helyeken, hol az árverés tartatni fog, megtekinthetők.

Hasznóbérbe adatni fognak:

A magyarpécskai kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 13-án d. e. 9 órakor:** m.-pécskai alsó legelő 36 h. 469 □ öl 1024 korona;

a pancsovai m. kir. ispánság hiv. helyiségében **1905. július 14-én d. e. 9 órakor:** 1. oppovai albrechtsdorfi IV. öbl. réti föld 2009 h. 1371 □ öl 1400 kor.; 2. szefkerini dominális föld 759 h. 233 □ öl 1010 kor.;

a temesvári m. kir. kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 15-én d. e. 9 órakor:** 1. Kovácsi tagosított föld 92 h. 270 □ öl 1300 kor.; 2. utvini I. sz. tagosított birtok 276 h. 1581 □ öl 4463 kor. 66 fillér; 3. II. sz. tagosított birtok 224 h. 1429 □ öl 5610 kor.; 4. III. sz. tagosított birtok 93 h. 206 □ öl 2665 kor. 12 fillér; 5. Denta Ritumáre 557 h. 134 □ öl 16250 kor.; 6. opaticai erdőirtás 39 h. 96 □ öl 1410 kor.; 7. ópatikai erdőirtás 29 h. 1044 □ öl 1320 kor.; 8. óteleki öreghodáj 32 h. 1112 □ öl 1300 kor.;

az apatini m. kir. erdőgondnokság hiv. helyiségében **1905. július 17-én d. e. 9 órakor:** Szilágyi Nagy Székes és Pluter moraszt I. 236 h. 1000 □ öl 1537 kor. 90 fillér;

a nagybecskerekeli m. kir. kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 18-án d. e. 9 órakor:** idvori rév vámjog 2423 kor.;

a temesrékási m. kir. kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 19-én d. e. 9 órakor:** 1. hisziási bukoveci puszta 436 h. 750 □ öl 8720 kor.; 2. kistopoloveci majorsági földek 74 h. 964 □ öl 2300 kor.;

s végül a **lugosi** m. kir. kincstári ispánság hiv. helyiségében **1905. július 21-én d. e. 9 órakor:** 1. dubesti majorsági föld 1088 h. 400 □ öl 5625 kor.; 2. leukusesti majorsági föld 256 h. 720 □ öl 1600 kor.; 3. tápiai majorsági föld 183 h. 1297 □ öl 1420 kor. kikiáltási árral.

Aradon, 1905. évi június hó 22-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.) 2-1

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

A REKLÁM

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

76/1905. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Bácskeresztur községben (Bács m.) lévő paplak és kántorlak átalakítása és bővítése 9061 kor. 88 fil. és 10664 kor. 38 fil., azaz összesen 19726 kor. 26 fil. összeggel engedélyeztetvén, ezen munkálatok vállalat útján való biztosítását, illetőleg Bácskeresztur gör. kath. egyháztanácsa **folyó évi július hó 7-ik napjának délutáni 2 órájára** nyilvános szóbeli árlejtést hirdet.

A versenyezni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az ajánlatban kitüntetett vállalati összeg 5%-ának megfelelő biztosítéki összeget az árlejtés megkezdése előtt tartoznak lefizetni.

Az építésre vonatkozó műszaki művelet és tervek a községi jegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bácskeresztur, 1905. június 27-én.

Hadák Gábor,

a gör. kath. egyháztanács világi elnöke.

1490/1905. szám.

Pályázat mérnöki munkákra.

Vállalkozó mérnökünk a közötte és Bácsfeketehegy község közönsége között fennállott szerződésnek eleget nem tévén, kénytelenek vagyunk az utcák és terek szabályozási vonalainak megállapítása, a községi (közűlő) közutak törzskönyvezése és a község határában (tehát a szőlőkben is) levő összes közűlőutak felmérése, kikaró-zása és ezekről szabályszerű térképek készitési munkálataira újból pályázatot hirdetni. — Felhivatnak a vállalkozni szándékozó **okleveles mérnök** urak, hogy ajánlataikat **folyó évi július hó 20-ig** alulírott község előljáróságához nyújtsák be.

Bácsfeketehegy, 1905. június 21-én.

Előljáróság.

2-1

Hirdetmény.

A zombori magyar olvasókör helyiségeit megbővíteni szándékozván, a folyó évben végrehajtandó munkákra nyilvános pályázatot hirdet és az építést nyilvános szóbeli versenytárgyaláson biztosítja. Az építési költségelőirányzat 19,500 koronában van megállapítva. A tervek és költségvetés a zombori magyar olvasókörben bármikor megtekinthetők. Az árlejtés időpontjául **folyó évi július hó 6-ikának (csütörtök) délutáni 1/2 4 órája** tűzetik ki, mely idő után jelentkező ajánlattevők figyelmen kívül fognak hagyatni. Az árlejtés a zombori magyar olvasókörben fog megtartatni.

Zombor, 1905. június 23.

Tárczay s. k.,

igazgató.

2-2

Egy divatosan berendezett új 3-2

fodrász-üzlet

rögtön eladó. Bővebbet Vitkovits Béla kalapüzletében Zombor.

Pályázat.

Bácsmegeye Csonoplya község róm. kath. iskolaszéke részéről az elhalálozás folytán üresedésbe jött magyar-bunyó kántortanítói állásra ezennel pályázat nyitattik. Tanítói fizetés: törzsfizetés 800 korona, ismétlőoktatásért 24 kor., ötödéves korpótlék és szabad lakás kerttel. Kántori fizetés: 350 kor. 26 fil. készpénz havi előleges részletekben, 1/4 telek föld (körülbelül 450 kor.), szokásos stóla-évedelem (150—160 kor.), azonkívül a bucsuztatókért: az énekért 1 kor., utiénekért 1 kor., koporsóbeszentelésért 40 fil., temetőben éneklendő énekért 40 fil. és a bucsuztatóban minden névért 20 fillér.

Kötelessége: a beltéri III., IV. V. és VI. oszt. vezetése, a templomi funkciókat a helyi szokás szerint végezni, ostyát sütni szükséglet szerint és a föld utáni adót fizetni.

Pályázati határidő **1905. július 18.** választás **július 20.** Felhivatnak a pályázók, hogy oklevelük, erkölcsi és szolgálati bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket Csonoplya község képviselőtestületére és iskolaszékére címezve nagyságos Meszner István kerületi esperes urhoz Bezdánba küldjék, a választás napján (1905. július 20.) próbá-énekre jelenjenek meg. Utiköltség nem térítettik meg. Megválasztott tartozik állását szeptember 1-én elfoglalni, mely naptól fizetése is folyósíttatni fog. — Csonoplya, 1905. június 30-án. Kuts Endre s. k., isksz. elnök. Deák Andor s. k., isksz. világi elnök. Rausch Mátyás s. k., isksz. jegyző. 3-1

Elismert jó minőségek.

Nagy nyári occasio- eladás

holnap és a következő napokon

kivételes áron

adatnak el a következő cikkek

Beck Gábor Géza

női és férfi divatruházában a Gólyához,
Zombor, főutca, az újtemplom mellett.

Divatkelmék 27 krtól felj.

Selyem 98 krtól feljebb.

Mosó és batiszt 14 krtól f.

Bluz és pongyola

Vászon és Schifon

Nap- és esőernyők

Ágy- és asztalterítők

Női és férfi kész fehérnemű

Nyakkendők

Alsószoknyák, kötények

Fej- és zsebkendők

Női, férfi, gyermek harisnyák

Szalag és bőrövek

Fűzők.

Ezen rendkívüli olcsó el-
árúsításra felhívja a cég a n. é.
vásárló közönség figyelmét.

Mintagyűjtemények nagy választékban,
kivánatra ingyen és bérmentve.

Rendkívül előnyös vétel.

Gyári raktár villanyvilágítási csillárok és alkatrészekben.

Villanyvilágítási bevezetés,

Villanyos csengők,

Villanyos házitelefonomok,

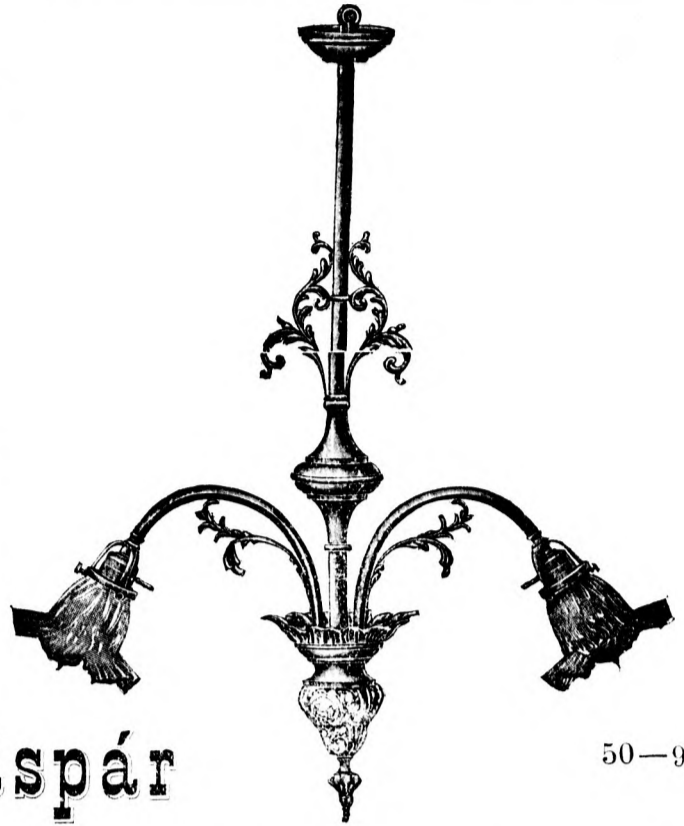
legolcsóbb áron és

legmesszebbmenő

szavatolás mellett:

Teltsch Gáspár

optikai, elektrotechnikai műintézetében **ZOMBOR.**

50—9

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrog vármegye bódásági járáshoz tartozó Militics nagyközségben az üresedésben levő községi orvosi állásra a pályázatot f. évi július hó 31-ig meghosszabbítottam.

Az orvosi állással egybekötött javadalmasz a következő:

1. Évi 1600 korona készpénzűzés, 200 korona lakbér havi, illetve negyedévi előleges részletekben a községi pénztárból.

2. Látogatási díj nappal 60 fillér, éjjel 1 korona 20 fillér.

3. Halottkémlelésért 40 fillér.

4. Műtétidíjak:

a) foghúzásért 1 korona;

b) külső, a bőr felületén eszközözendő apróbb felvágás vagy szurásért 2 korona;

c) seb bevarrás és felnyitás 10 korona;

d) szülésnél való közreműködés a test külső felületén levő jelentékenyebb daganatok eltávolítása, fül, szemhaj s egyéb helyen végzendő plasztikus műtétekért 20 korona;

e) szüléseknél végzendő s minden belső nagyobb mérvű műtétekért — ideértve az amputálást is — 40 korona.

Teljesen szegények díjmentesen gyógykezelendők.

Felhívom a folyamodókat, hogy szabályszabályszerűen — s a német nyelv ismeretét is igazoló hatóságai bizonylattal felszerelve

kérvényeiket hozzám fenti határidőre annál is inkább terjesszék be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Hódáság, 1905. évi június hó 19. én.

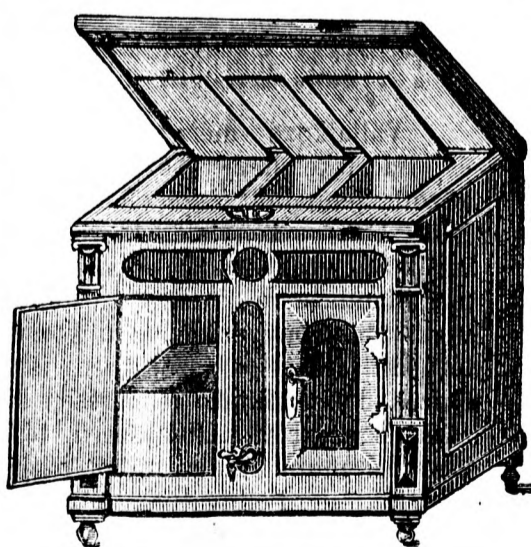
Szemző Károly,
főszolgabíró.

3404. sz. kig. 1905.

2—2

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Bácska).

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben

vendéglősök, mézárások és magánosok részére);

fürdőkádokban

és *—14

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészítettnek.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javitások olcsón és pontosan.

O l o s ó b b m i n t b á r h o l ! !

VILLANYOS LÁMPÁK!

A nagyérdemű fogyasztóközönség becses tudomására adjuk, hogy **Kulcsár Sándor** jőnevű budapesti bronz-esillárgyárossal összeköttetésbe lépünk s raktárunkat dusan felszereltük a modernstylű valódi bronz világítótestekkel.

Raktáron tartunk óriási választékban a legizlésebb modern kivitelben valódi bronz, függő, asztali és fali villanyos lámpákat és mindennemű szerelvényeket a legolcsóbb árakon, amiről a mélyen tisztelt közönséget a legnagyobb készséggel győződttjük meg.

Kulcsár Sándor cég versenyképességét bizonyítja az a körülmény, hogy ugy az **uj országházát**, valamint a **budai királyi palotát** legnagyobb részben, a **szatmári dómot**, a **pénzügyminiszteri palotát** stbit **ő rendezte be.**

Ez alkalommal felhívjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmét más cikkeinkre is:

Valódi TRIESZTI LINOLEUM (parafa-szőnyeg) FUTÓK és SZŐNYEGEK. — Kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOK** „Odeon” lemezekkel (2 felvétel egy lapon). — **Gyermek-kocsik; elegáns utazócikkek; gyermekjátékok; borostyán-szipkák, tajtékpipák.** — A legfinomabb **bőr- és szövöttkecstyűk; harisnyák** — óriási választékban bámulatos olcsó árakon kerülnek eladásra.

Kiváló tisztelettel

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

Tessék meggyőződést szerezni.

A legpontosabb kiszolgálás!

S Z O L I D E L V E L E K I

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

Z O M B O R B A N

A V Á R M E G Y E P A L O T Á J Á B A N.

ITT MEGRENDELHETŐK:
VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

== PAPIR- és IRÓSZEREK A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:
HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18. A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

Felvétel az adai földmivesiskolába.

Az adai m. kir. földmivesiskola új tanéve folyó évi október hó 1-én veszi kezdetét, melyre az iskola igazgatósága 4 ingyenes és 15 fizetéses helyre pályázatot hirdet.

Az iskola célja: a kétéves tanfolyamon a fölvetett növendékeket a mezőgazdaság minden ágában — felkarolva növénytermelésnél a vidéken általában termelt gazdasági növényeken kívül különböző miveleti növényeket kísérletezés céljából, állattenyésztésüknél pedig a tenyésztés megváltoztatásával a jövőben főként a pirostarka szarvasmarha, valamint angol hussértés tenyésztését úzva — leginkább gyakorlatilag kiképezni, hogy a tanfolyamot végezve, képesek legyenek saját gazdaságukat okoskodva művelni s kezelni, esetleg nagyobb birtokokon mint gazdasági felügyelők, kulcsárok, majorgazdák alkalmazást nyerhessenek.

Pályázati feltételek: 1. Mind a fizetéses, mind az ingyenes helyekre csak a 17. életévüket betöltött s a földmives osztályhoz tartozó ép s erős testalkattal bíró ifjak vétetnek

fel. Akik katonakötelezettségüknek eleget tettek, vagy hadmentességet nyertek, a felvételnél előnyben részesülnek.

Az ingyenes helyekre kizárólag csak szegénysorsu ifjak pályázhatnak s felvétel után ingyen részesülnek az oktatáson kívüli élelmezés, lakás (ágyneművel), fűtés, világítás, mosás és orvosi gyógykezelésben.

3. Azon növendékek, kik saját költségeikre vétetnek fel, ezen ellátásért évi 300 (háromszáz) koronát tartoznak fizetni negyedéris előleges 75 koronás részletekben.

A folyamodványok **folyó évi augusztus hó 1-ig** adandók be, melyhez a következő okmányok csatolandók:

- a) keresztlevél;
- b) orvosi és újraoltási bizonyítvány;
- c) hatósági erkölcsi bizonyítvány;
- d) iskolai bizonyítvány legalább is négy elemi osztályról;
- e) a saját költséges növendékek részéről írásbeli nyilatkozat a szülők, esetleg gyám által kiállítva (s tanuk előtt aláírva), hogy a teljesítendő fizetéseket elvállalják s pontosan teljesítik;

f) az ingyenes helyre folyamodók részéről szükségeltetik hiteles irat, mely feltünteti az illető szülőknek vagyoni állapotát, foglalkozását, valamint folyamodó testvéreinek számát s életkorát;

g) az ingyenes helyre folyamodók folyamodványaikhoz ezenkívül még hatósági szegénységi bizonyítványt kell hogy csatoljanak.

Megjegyzendő, hogy azon tanulók kérvénye, kik saját költségeikön óhajtanak az iskolába belépni, az igazgatósághoz címzendők, akik pedig államköltségen óhajtanak magukat felvétetni, azoknak kérvényeiket a nagyméltósági földmivelésügyi m. kir. miniszteriumhoz kell címezni, de az iskola igazgatóságánál beadni.

Bárminemű esetleges tudnivaló és tájékoztatás fentiekben kívül nyerhető az iskola igazgatóságánál szóban vagy írásban.

A folyó tanév végével az iskolából kilépő növendékek mint magtárosok, gazdák és felügyelők szeptember 15-ikére leendő belépésre a t. gazdaközönségnek szives figyelmébe ajánlatnak. 3—3

Az adai m. kir. földmivesiskola igazgatósága

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

Érdem jelél.

Páris. 1904.

Nagy arany érem.

Páris. 1904.

EHRlich NÁNDOR FIA

szőlőpermetező-gyártó, épület- és díszműbádogos.

20—9

Ajánlom kitűnő minőségű saját szerkezetű szőlőpermetezőimet, melyekből **14 év óta** körülbelül **20000** db van forgalomban.

Nagy raktár

Kitűnő minőségű szőlőoltó gummiszalagokból és mindennemű permetező alkatrészekből.

Javítások a saison alatt gyorsan és pontosan eszközölhetők. * Régi permetezők becsereílelnek. * Kölesönképen használható új szerkezetű permetezők kiadatnak.

Minden darabért

2 évi jótállás!! Bajai-út 11.

ZOMBOR, Bajai-út 11.

BACSKA.

Minden darabért 2 évi jótállás!!

Viszontelárúsítóknak külön megegyezés.

melyben elmaradását kimenti és száz koronát küld a társak rendelkezése szerinti valamely jó célra, Vértesi mondott rá fölköszöntőt, akit a társak legott megbiztak, hogy Frey és Bikárral együtt határozza meg ez összeg hova fordítását. Lelbach is Weiszt élteti. Fölolvasatván Grositz Károly Linchen lakó iskolatárs megleghangu levele és sürgönye, a messze lakó iskolatársat Szauter élteti, Turnovszky Rudolf levéllel jelenti, hogy estére a társaságba érkezik. Örvendetes tudomásul vétetik, őt Gergurov Milán élteti. Szentgyörgyi József Szobránc fürdőből sürgönyöz. Ez, kapcsolatosan a már előbb érkezett levele felolvasatván, Bikár felköszöntéssel élteti. Viberál Dénest, levelének fölolvasása után Krumesz Fülöp élteti. Viberál Józsefet pedig Frey Imre. Hepp Lajost, levelének felolvasása után Koczkar Ernő élteti. Fölkelt ezután Lelbach Péter és a nap emlékére kétszáz koronát tesz le, hasonlóképpen Vértesi, Frey és Bikár által meghatározandó jótékony célra. Lelbach adományát Vértesi köszöni meg felköszöntés alakjában. Goldfahn Sándor ezután a jelenlevő iskolatársakat élteti. Szauerborn Vértesit, Frey Bikárt élteti, Csermák pedig Szauntert. Vértesi a legtávolabbról jött Fritschét és fiát Gyulát köszönti föl, ami után Gergurov, továbbá az idősb és az ifjabb Fritsche egymásután Vértesit éltetik. A felköszöntők hosszú sora a vig lakomán azzal nyert befejezést, hogy Vértesi mondott még egy-egy pohárköszöntést Gergurovra, Krumeszre és a pezsgő maecenás Lelbachra.

Eztán a társaság kocsira ült és Frey szülőjébe hajtattott, ahol a Frey család nő tagjai fekete kávéra várták szívélyesen a társaságot. Távozáskor Vértesi mondott köszönetet, pohárral.

Az estét a társaság a Vadászki szálló lombos fái alatt töltötte. Megérkezik Turnovszky, akit lassu hangon Vértesi köszönt fel, viszont Turnovszky a megjelent iskolatársakat, s azon csodálkozik, hogy a szerbek milyen jó magyarok lettek. Szauter sokat tépelődött azon, hogy nem érkezett meg Bécsből a gramofonja, amivel pedig mulatni akarta a társaságot. Szomoruan keverte vegetáriánus barátunk a mézből, málnaléből és kristályvízből álló italát, melyet a vele hordott börtarisznyából vont elő. Biztattuk, hogy 50 év után legyen okos s igyék bort. Megtette. Életrendjét a kedvünkért megszegette. Talán nincs még egészen elveszve! Jól tette. Hallgattunk azért tőle szentirásai sok idézetet, szemenszedett ékes német mondásokat. Folytonosan recitált, szorgalmasan töltögette az időközöket. Egymástól nehezen jutottunk szóhoz. Többször került szóba Bikár iskolatárs tizenhat unokája. Beszélünk a baranyai nagyon szép Micike kisasszonyról, akit a Frey nyaralóban láttunk.

Eltartott a mulatság éjfélig, de már előzetesen bucsuzgattak a nyugalomra érettebbek.

Vértesi Károly az örvendetes nap emlékére kétszázötven korona alapítványt tett a zombori felső kereskedelmi iskola céljaira. A tőke kamata annak a tanulónak legyen jutalma, a ki az iskolai tanulmányutról legjobb utirajzot ír.

Turnovszky Rudolf plébános másnap reggel szentmisében emlékezett meg az elhalt tanárokról és tanulókról, az összejött jóbarátokról.

Bizony dusan aratott a halál közöttünk. Voltunk az első osztályban az 1853/54., 1854/55. és 1855/56. tanévben összesen

141-en. Ezek közül meghalt 88. Ismeretlen tartózkodású és életű 22. Él és ismert helyen tartózkodik 31.

Indítvány tétel, hogy ötven év múltán találkozzunk ismét! A másik indítvány az volt, hogy 25 év múlva jöjjünk már össze. Még egy harmadik indítvány is merült föl s mint legjobbat elfogadtuk, hogy akik félszázad alatt csak egyszer tartottunk összejövetelt, egy-két év múlva ismét jöjjünk össze, talán akkor eljöhettek azok is, akik most akadályozva voltak, és pedig: Beck Károly, Belyanszki György, Bogó Ede, Eimann Sándor, Grositz György, Hepp Lajos, Maximovits Mladen, Peidlhauser Lajos, Papik Miksa, Payerle János, Szauerborn Ferenc, Szentgyörgyi József, Utasi Béla, Viberál Dénes, Viberál József.

Most pedig viszontlátásra társak, ezen vagy a másik világon! **Egy jelenvolt.**

A riporterek meggyilkolt cirkuszigazgatója.

Felháborító az a lelketlen felületesség, mellyel több fővárosi és ezek nyomán a vidéki lapok a nemrégiben Zomborban tanyázott cirkusz szerencsétlen igazgatójának halála okát tárgyalják.

Hangzatos címekkel, mint: *A meggyilkolt színigazgató, A Szent István kórház feljelentése, Egy zombori orvos fenyítő vizsgálata alatt, Feljelentés egy zombori fogorvos ellen, Tisztátalan foghuzás áldozata* stb. iparkodnak a lapok e dolgot felfújni csak azért, hogy a rikkancsok egynéhány száz példánnyal többet tudjanak eladni.

Komolyan gondoalkodó embernek valóban kétségbe kell esnie, ha látja, hogy a hazai sajtó ilyen léha felületességgel markol bele ártatlan emberek jó lelkiismerettel és teljes hivatottsággal végzett becsületes munkájába.

Mintha a sajtó riporter hadában brigantik volnának!

Mit törődik vele a szenzációs hírek hajtóvadásza, ha az általa felhajsolt vagy pennájából véres verejtékek kirágott, légből kapott valótlanosságokkal kiszínezett hírrel teljesen ártatlan egzisztenciát tesz lehetlenné?!

Mert akit egyszer megtépzott a zsurnalisztika ilyen vad fergetege, talpra nem állítja többé soha a rektifikációknak hasábkra menő szóáradata!

És mit törődik a hirkovács azzal, hogy az emberek lelkébe valóságos pánikot ver arra az esetre, ha orvosi segélyre szorul? Neki hír, ujdonság, szenzáció kell mindenáron!

De fokozott keserűséggel töltheti el szívkét az, hogy helybeli lapok, melyeknek módjában lett volna a fővárosi lapokban megjelent képtelen hírek mibenléte felől az illetékes orvosoktól a hír egyszerű átvétele előtt felvilágosítást kérni.

Joggal elvárhatnók a helybeli sajtótól, hogy a szóban levő ügyben megtámadott orvost, kit nagyon jól ismer, mielőtt lapjában, — bár nevet meg nem nevez — ezt a képtelen hírt közli, megkérdesse.

És nem képez melegséget az, hogy a hírt a személy megnevezése nélkül regisztrálták, mert ebből csak az a világos szándékuk tűnik ki, hogy a közönségre akarja bizni azt, kit gyanúsítson meg a felhozott súlyos váddal.

Önkénytelenül felmerül lelkünkben ez esetből kifolyólag büntetőtörvénykönyvünk tökéletlen volta.

A mi sajtónk büntetlenül reá van szabaditva a polgárok egzisztenciájára! Miképpen szerezzon magának elégtételt vagy kárpótlást az olyan ártatlan ember, kit a sajtónak ilyen lelketlen támadása egzisztenciájától foszt meg? A francia igazságszolgáltatás ilyen esetben feltétlenül megfelelő kárpótlást ítélne meg a kárvalottnak.

Ezeknek előrebocsátásával röviden ismertetni kívánjuk a szerencsétlen cirkuszigazgató esetét.

Fischl Sándor cirkuszigazgató június hó 9-én nagybetegen jött Zomborba. Itt dr. Wollheimer József közbecsülésben álló, kitűnő orvosunkat hívták a beteghez. A betegágnál elmondták neki, hogy a beteg Zomborba jövele előtt Vukováron több foggyökereket huzatott, de fájdalmai nem enyhültek. A beteg magas lázban volt és a halántékáján orbános jelenségek voltak láthatók, melynek folyamán képződött genyályogokat alulirottal tartott consiliumon megnyitotta és a genyet kibocsájtotta. A szabályszerű kezelés dacára a beteg állapota nem javult s mint-hogy a társulat Zomborból továbbvándorolt, környezete a beteget június hó 24-én Budapestre kórházba szállította, ahol 25-én délután meghalt.

Nem felel meg a valóságnak, hogy a betegnek Zomborban fogat huztak volna. A beteg már lázasan, nagybetegen jött Zomborba az orbános minden jelenségével. Azt sem lehet állítani, hogy a fellépett orbános feltétlenül a Vukováron eszközölt foghuzásnál használt műszerek tisztátalanságának volna következménye. Nem szabad ilyet állítani, mert egyrészt senki sem látta, hogy a műszerek nem voltak tiszták, másrészt mert miképp az a konzilium folyamán konstatáltott, az orbános keletkezésére két sokkal közelebb fekvő ok volt. A beteg szája ugyanis tele volt számos, rothadó, infekciózus anyagokat tartalmazó fogakkal és gyökerekkel. Mi sem könnyebb, minthogy innen az orbános vírusa belejusson a kihuzott foggyökerek sebhelyeibe! De az sincs kizárva, hogy az orbános csirája már foghuzás előtt is benne volt a beteg álkapcsában. Értesülésem szerint a beteg foggyökereket huzatott. Valószínűnek tartom, hogy nem praeventív eljárás-ként huzatta ki e gyökereket, hanem azért, mert fájdalmat okoztak. A foggyökér által okozott fájdalmat pedig mindenkor a foggyökereket borító hártya *genyes* gyuladása okozza. A genyedést specifikus bakteriumok idézik elő, melyek között az orbános bakteriuma rendszeren vezérszerepet visz. Önkénynt kínálkozik tehát az ezen esetben fellépett orbános magyarázatául az, hogy a beteg már magában hordta az orbános csiráját akkor, amikor foggyökereit kihuzatta.

Végül még megjegyezzük, hogy a bünvádi feljelentésről, mely az elmondottak folytán teljesen képtelennek látszik, eddig semmi tudomásunk nincsen.

Ez a tényállás.

Zombor, 1905. július 3.

Dr. Peles Adolf.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXVIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H i r e k.

Katonai szemle. Vasárnap este, a gyorsvonattal, érkezett városunkba Lobkovitz herceg, a 4-ik hadtest parancsnoka, hogy a helybeli es. kir. 23. gyalogezred felett a szokásos szemlét megtartsa. Hétfőn, a délutáni vonattal Ujvidékre utazott.

Kinevezés. Latinovits Pál főispán Kiss Mátyás ügyvédjelölt, zombori lakost díjtalan közíg. gyakornokká nevezte ki.

Athelyezések. Latinovits Pál főispán Malonyay Béla szolgabíró Bácsotól Zentára s Hoffmann Sebestyén közíg. gyakornokot Hódásgról ugyancsak Zentára helyezte át.

Halálozás. Egy általan tisztelt és nagybecsült urasszonyt ragadott ki a halál szerető családjának köréből. Vármegyénk alispánjának anyósa özv. sámi Jakobesits Mihályné urasszony f. hó 3-án Szabadkán elhunyt. A gyászír szelvényében a városban, ahol az elhunyt urnő nagy tiszteletnek örvendett, mindenütt mély részvétet keltett. Az elhunyt nagyszámu családjá és rokonsága gyászolja, mely a következő gyászjelentést adta ki: bozsóki Karácson Gyuláné szül. sámi Jakobesits Olga, sámi Jakobesits Karolin és sámi Jakobesits János mint gyermekei a maguk, valamint az egész rokonság nevében megtört szívvel tudatják, hogy a legjobb édes anyja, nagyanyja, dedánya, anyós, sógornő stb. özv. sámi Jakobesits Mihályné szül. Gottlieb Laura folyó hó 3-án, életének 73-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után visszaadta lelkét Teremtőjének. A megboldogult hült tetemei folyó hó 4-én a helybeli szent Rókusról nevezett sirkert kápolnájában fognak ravatalra helyezni és délután 6 órakor bejelentés után a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat a megboldogult lelki üdvéért július hó 5-én reggel 9 órakor fog a helybeli római katolikus plébániatemplomban az Urnak bemutatni. Zombor, 1905. évi július hó 3-án. Áldás, béke lebegjen porai felett! Özv. Szenderovits Mártonné szül. sámi Jakobesits Erzsébet, özv. sámi Jakobesits Antalné Vály Anna, sógornői. Id. bozsóki Karácson Gyula, veje. balogi dr. Balogh Ernő, apatini Fernbach Károly, unokavejei. bozsóki dr. Karácson Gyula, balogi dr. Balogh Ernőné szül. bozsóki Karácson Sári, apatini Fernbach Károlyné szül. bozsóki Karácson Dóra, bozsóki Karácson Margit, Karácson Olga, Karácson Pál, unokái. apatini Fernbach Mártha, apatini Fernbach Nóra, apatini Fernbach Karesi, dedumokái.

Aratnak . . . Nem sokáig ring már az arany kalász a rónaságon. Szerre peng a kasza, hangzik az ének, rendre dül a kalász, a nép reménye. Elmerengve nézünk végig a rónaságon, az aratók ezerein s megértjük azt a nagy szeretetet, melyre népünk az éltető föld iránt viseltetik. Nehéz, fárasztó is az arató munkája, de bőséges a jutalma is. Merengésünkből távoli ének hangja ver föl, melyet legények s lányok csoportja énekel, hogy: Ne menj rózsám a tarlóra . . .

Népünnep a Sikarában. A zombori függetlenségi párt szépen sikerült népünnepet rendezett Péter és Pál napján a Sikara erdőben. A mulatságoknak egész sorozata esalogatta a közönséget, mely valósággal elözönlötte kellemes kiránduló helyünket. Dél előtt 11 órakor zeneszó mellett hajtották ki a diszruhás mézáros legények az áldozatra szánt két ökröt. Valóságos látványosság volt az. Nézőközönség nem is hiányzott. Délután 1 órakor kezdődött meg a népvándorlás a Sikarába. Az idő kissé tulságosan kedvező volt. A nagy hőség szinte tűrhetetlen volt. De hűsítőben nem volt hiány. Bor, sör több az elégnél. A nagy bográcsokban főtt izletes paprikásra, s a nyáron sült bárányhúsra izlett. fogyott is mind a kettő. Egyéb élvezetben sem volt hiány. Cigánybanda, fuvózenekar, tamburabanda fölváltva s együttesen szórakoztatta a mulató közönséget. Tréfás mutatványok, póznamászás, versenyfutás, tánc, tűzijáték voltak a mulatság kiegészítő részei. A kora reggeli órákig tartott a mulatozás, melyet — mint halljuk — éretlen suhancok garázdálkodása némileg megzavart.

Lombos Alfréd helybeli ág. hitv. ev. lelkész szabadságra menvén, a legközelebbi istentisztelet július 30-án lesz. Esetleges halálesetek további intézkedés végett jó cleve az egyházzolgánál jelentendők be.

Interpelláció. A folyó hó 3-iki közgyűlés alkalmából megesett, hogy lapunk tudósítóját az ajtónálló két pandur nem bocsátotta be a közgyűlés termébe azzal a megokolással, hogy határozott utasításuk szerint csakis törvényhatósági bizottsági tagokat bocsáthatnak be. Tisztelettel kérjük a város polgármesterét, hogy tekintettel arra a nagyjelentőségű közszolgálatra, melyet az ujságírók önzetlenül teljesítenek, oktaassa ki jövőre jobban, az őrálló legényeket az ujságírók szabad járás-kelest biztosító szokásjogáról. Azt ugyanis nem vagyunk hajlandók föltenni, hogy az adott utasításban épen ellenünk irányuló szándékosság rejlett volna. Vagy talán mégis?!

Kirándulás. Vasárnap f. hó 2-án tartotta meg az izraelita dalárda kirándulását a Sikara erdőben saját pénztára javára. Nagy számu közönség jelenlétében igen szép ének számokat adott elő a dalárda meglepő precizitással. Bár még csak rövid ideje áll fenn e daltársulat, már is igen szép eredményre dicsekedhetik és jó erővel rendelkeznek. Az új dalárda szép sikere főképp a helybeli izraelita kántornak az érdeme. Vacsora után tánc volt, mely reggelig tartott.

Bácsujlak kettős ünnepe. Bácsujlak község lakóinak mélyen emlékébe vésődött 1905. évi június hó 26-ika. Ekkor választották ugyanis jegyzővé eddigi helyettes jegyzőjüket, Duptza Kálmánt és e napon adta át a járás főszolgabírája a földmívelésügyi miniszter elismerő oklevelét és 100 aranykorona jutalmát Varga János bérésgazdának, Adamovich Ivan földesur 40 éve szolgáló esküdjének. A választás ünnepélyesen és röviden folyt le. A teljes számu képviselők jelenlétében a főszolgabíró mindhárom pályázót jelölte. Felállt erre Pfaltz Jakab plébános s pár szóval leirta jelöltjük egyéniségét s a község óhaját „Éljen Duptza“ szavakba foglalta. Az állva hallgató képviselők ajkán egyhangú és hatalmas visszhangra talált e két szó. Befejezve lévén ezzel a választás, a főszolgabíró üdvözölte a már megválasztott jegyzőt s a jövőre vonatkozó irányításul csak annyit mondott Duptzának: legyen ezután is az, aki eddig volt. Az ünnep második pontja 10 órakor folyt le a község háza előtt, bátran néptömegnek nevezhető hallgatóság jelenlétében. A főszolgabíró átadván a földmívelési kormány oklevelét s jutalmát Varga János bérésgazdának, a magyar beszéd megtartására Marton István gazdasági intézőt és gazdasági egyesületi tagot s a német beszédre Pfaltz Jakab plébánost kérte fel. Előbbi, maga is mint gazdaember tartalmas és lelkes beszédben adta meg az elismerést a 40 évi hű és becsületes szolgálatnak, mit ő, foglalkozása révén teljes értékében tud méltányolni. A második, vallási vonatkozásokban, szépen foglalkozott az egyfolytában, egy helyen, 40 évig tartó szolgálattal. Az ünnepély végén áldomás következett, mely vígan és soká tartott.

Értesítés. A gőzgépezézők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, július hó 9-én d. e. 9 órakor a Szeged alsóvárosi vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1.) beküldendők.

Megszökött huszár. Egész véletlenül egy megszökött huszár került az obecsei rendőrség kezébe a mult napokban. Szerdán ugyanis Obecésre, mint toloncállomásra, a szabadkai rendőrség egy magát Kovács Antalnak nevezett egyént kísért, akit csavargásért fogtak el Szabadszálláson. A csavargó bácsföldvári illetőségűnek adta ki magát és ezért kísérték Obecésre. Itt mikor a szabadkai rendőr átadta, figyelmeztette a rendőrséget, hogy vigyázzanak rá, mert a vasuton is meg akart szökni és alig bírták megakadályozni, hogy ki nem ugrott a fülkéből. Éjjelre itt maradt a tolonc s a rendőri szobában lassankint megnyílt a szive, amint vállatára fogták. Bevallotta, hogy őt nem Kovács Antalnak hívják, hanem Kineses István a neve és nem földvári, hanem török-

becsei illetőségű. Ő június 4-én a bécsi 4. huszárezredtől, amely nyári gyakorlatra Bruckba szállt ki, szökött meg és azóta bolyong. Nem tudja mi volt vele, csak egyszerre elfogta a honvágy és szökni akart. Éjjel ott hagyta századát, lovát, mindenét és bujdosva jött hazafelé, eközben fogták el. De már meg is unta a kóborlást, zaklatást, bevallja szökését és vigyék ezredéhez, ahol már harmadik éve szolgál. — Az elüljáróság erre táviratozott a 4. huszárezred parancsnokságához, ha vajjon igaz-e amit Kovács, most már Kineses regél?

Veszedelmes orvvadászok törték be ismét a baranyai főhercegi uradalomba; m. hó 23-án este 8 órakor az „Allatkert“ nevezetű erdőbe hatoltak, ahol őket Horváth Ádám uradalmi erdőőr meglepte. Az orvvadászok közül az egyik, Brangin Hercegovác rácalmási lakos szó nélkül nagyszemű söréttel meglötte az őrt, akinek fület, mellizmat és két ujját keresztül lötte. Az őt egy közeli fatörzs mögé menekült; néhány perere az orvvadászok ismét feléje mentek, ahol közelben történetesen esónakjuk volt kikötve. Az őt erre meglötte Hercegovácot, mire a vadászok elmenekültek. Horváth Ádám az apatini esendőrőknél jelentést tett, miután a járásorvos sebeit bekötötte és a löveget újjából kivette — akik azonnal lementek Rácalmásra, ahol megtudták, hogy a leghírhedtebb vadász Hercegovác a csáki kórházba ment. Még aznap elfogták a merénylőt. Mult hó 27-én ismét vadászok törték be az allatkertbe és egy disznópásztortól tudakozódtak Horváth őt után és kérdezték, hogy hol van és hogy hol sebeztek meg. A vadászok föl voltak fegyverkezve és kétségtelen, hogy boszút akartak állani Horváthon. Ideje volna Horváthot áthelyezni vagy meléje állandóan még egy erdőört adatni.

Mezitlábás szerkesztő. A szegeci esküdtszék előtt vádlotként állott a mult héten Ikrasev Pál bácsszenttamási polgár, aki nyomtatvány ntján elkövetett izgatással volt vádolva. A bácsi, aki mezitláb jelent meg a bíróság előtt s aki sem írni, sem olvasni nem tud, felelős szerkesztője a Bácsszenttamáson megjelenő „Zemlyeorádenik“ című ujságpapirosnak. Ez a sajtótermék egy belgrádi ujságból cikket vágott ki, rettentően izgatván minden ellen, ami csak van. Szegény Ikrasev Pál azonban mit sem tudott, hogy annak a lapnak munkatársai, melyen az ő neve szerepelt, mit ollóztatnak ki, de azért őt vonta felelősségre a törvény, mint felelős szerkesztőt. Az esküdtek verdiktje alapján a bíróság 8 napi államfogházra ítélte a mezitlábás felelős szerkesztőt.

Öngyilkosság. Mult hó 26-án délutáni 3 órakor 2 egymásután következő revolverlövés riasztotta fel a magyar nagyutca lakosságát Moholon. A lövések Kovács János 23 éves temetkezési vállalkozó üzletéből halatszottak. Az odaszaladt nép Kovácsot nagy vértócsa közepette ágyában találta, halántékából sűrűn patakzott a vér, jobbkezeben szorongatva egy 12 mmes revolvert, — még vonaglott néhányat, de mire orvosi segítség érkezett, kiszenvedett. Kovács már napokkal előbb hangoztatta életuntságát, öngyilkosságot is, de ennek senki sem tulajdonított komolyabb következményeket. Végre m. hó 26-án határozta el magát e végzetes tette, egy átmulatott éjszaka után. Feketébe öltözködött, gomblyukába virágot tett, befeküdt fehérre áthuzott ágyába és 2 revolverlövessel véget vetett fiatal életének. Kovács egy évvel ezelőtt nagy temetési vállalatot nyitott. Ugy látszik az üzlet nem jövedelmezett, Kovács nagy adósságokba keveredett, anyagi zavarokkal küzdött és ez adta kezébe a gyilkos fegyvert.

Megmart család. Csurogon egy veszett eb garázdálkodott. Nagy Palócz Jánost és két gyermekét harapta meg a kutya, amelyet az állatorvos veszett gyanusnak talált, miért is a megmartakat felszállították a budapesti Pasteur-féle intézetbe.

Vármegyei közgyűlés.

A múlt hó 28 ikán tartott vármegyei közgyűlés a múlt számunkban részletesen közölt indítványon kívül, mely bizalmatlanságot szavazott az új kormányra, még a következő tárgysorozatot tárgyalta le:

M. kir. miniszterelnök leirata az új kormány kinevezetése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Kristóffy József, Vörös László és Lukács György leirata m. kir. belügyi, kereskedelemügyi, vallás és közoktatásügyi miniszterekké történt kinevezetéseik tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Berzeviczy Albert volt vallás- és közoktatásügyi miniszter búcsulevele. — Tudomásul vétetett.

Tallán Béla volt földmívelésügyi miniszter búcsulevele. — Tudomásul vétetett.

Belügyminiszteri rendelet a vármegyei községi jegyzők által magánmunkálatok után szedhető díjak tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása iránt. — Meghirdették.

Ugyanannak rendelete a közcsend és közrend báborítása által elkövetett kihágásokról alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt. — Meghirdették.

Ugyanannak rendelete a fegyvertartási szabályrendelet jóváhagyása iránt. — Meghirdették.

Ugyanannak rendelete a vármegyei nyugdíjszabályzat jóváhagyása iránt. — Meghirdették.

Belügyminiszteri intézkedés a 3 1/2 %-os pótdadó megszavazására vonatkozó határozat jóváhagyása és a főszolgabírók általánya tárgyában és ezzel kapcsolatosan az alispáni előterjesztés a 3 1/2 %-os megyei pótdából a költségvetési hiány fedezete után fenmaradó résznek hováfordítása és ezzel kapcsolatosan az arvaszeretetház alappal való leszámolás, annak megszüntetése, az 1 %-os pótdadó és a jöteknysági alapnak a létesítendő rendelkezői alapba való beutalása, a betegápolási alapnak nyújtott kölcsön mikénti fedezése és a Hunnia égyár által a vármegye ellen indított per költségeinek mikénti fedezése iránt. — Tudomásul vétetett.

Belügyminiszteri intézkedés a vármegye 1905. évi költségvetésének jóváhagyása tárgyában. — Az alispánnak kiadatik.

Belügyminiszteri intézkedés az 1904. évi XI. t. c. végrehajtása iránt kiadott 77500/1904. B. M. sz. utasítás alapján összeállított és a községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők illetményeire vonatkozó III. számú főkimutatás megváltoztatása és újból való elkészítése iránt. — Meghirdették.

Belügyminiszter ur 12631. számú leirata a volt tiszai korona kertület vagyoni ügyeinek rendezése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Ugyanannak intézkedése a szabadkai kaszárnyák tárgyában. — Az alispánnak kiadatik.

M. kir. belügyminiszter ur intézkedése a hatósági szállításoknál és munkáknál a sztrájkok és bojkottok által okozott vétkeskedés tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Honvédelmi miniszternek leiratai a vármegye által a honvéd főreáliskolánál és Ludovika Akadémiánál létesített alapítványi helyeknek betöltése tárgyában. Ezzel kapcsolatban a vármegye alispánjának kétféle jelentése. — Új pályázat hirdették.

Kereskedelemügyi miniszter ur rendelete a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéházak iránt alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. — Jóváhagyatik és meghirdették.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur intézkedése a vármegye 1905—1906. évi közuti költségelölányzatának jóváhagyása tárgyában. — Alispánnak kiadatik.

Ugyanannak intézkedése a közuti kertületi feltgyelők szolgálati viszonya és hatásköre tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Zemplén vármegye közönségének átirata az egyesült ellenzék és gróf Andrássy Gyula üdvözlése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Arad szab. kir. város közönségének átirata az ellenőrzési szemléknek októbertől

szepember hóra leendő áthelyezése tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

Sopron vármegye közönségének átirata a toloncgynek országos rendezése tárgyában. — Pártoló felirat intéztetik.

Abauj-Torna vármegyeének átirata az új választási törvényben követelésül a magyar nyelvnek szóval és írásban való tudásának kikötése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Sopron vármegye közönségének átirata községi faiskolákra vonatkozó 1894. évi XII. t. c. 43. §-ának módosítása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Főispán ur átirata a június hó 26 án megtartott számoukerőszék tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Mikus András és társai volt felelős petróci számadók fegyelmi ügye. — A per megindítással az ügyész megbízott.

A vármegyei árvaszék jelentése Sándor község árvái és gondnokoltjai vagyonának átadása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Az országos közegészségügyi egyesületnek átirata a vasárnapi munkaszünetnek a korcsmák és pálinkamérésekre való kiterjesztése tárgyában. — Hasonló felirat felterjesztetik.

Michler Ferenc és társai felebbezése Mohol község képviselőtestületének a kerületkezés iránt hozott határozata ellen. — Újabb határozathozatalra utasított.

Dr. Thurszky Pál felebbezése a titeli rétkelző bizottságnak felesleg pénzüsszegének elhelyezése iránt hozott határozata ellen. — A jóváhagyás megtagadtatik.

Burányi Ferenc felebbezése a Dávod községben megejtett rendőrvetítő választás ellen. — Jeney János és társai felebbezése a rétkelző bizottsági pénztárnok választás ellen. — Jóváhagyattak.

Springer Artur felebbezése a vármegye alispánjának segélyt megtagadó határozata ellen. — A felebbezés elutasított.

Ilics István és társai felebbezése Ofutak községének a korlátlan kimérések tárgyában hozott határozata ellen. — Goldmann Sándor és neje felebbezése Bácsföldvár községének a nyilvános házak létszáma tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyattak.

Baranyi Mátyás felebbezése Bácsföldvár községnek a községi előfogatosok részére megszavazott drágasági pótlék tárgyában hozott határozata ellen. — 3 korona segély megszavaztatott.

Dr. Wachsler Ede felebbezése Pacsér községének a községi orvosi fizetés felemelése tárgyában hozott határozata ellen. — Elfogadtattak.

Sztricszevits Tósa és társai felebbezése Ada községének a gör. kel. iskolaalap földek elleni per tárgyában hozott határozata ellen. — Hitri Péter felebbezése Zenta városának Branovácski Dusan tartozásának havi részletekben leendő törlesztése tárgyában hozott határozata ellen. — Czvetkovits Sándor felebbezése Bácsföldvár községének a legeltetési díjak mikénti fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Ezen határozatok jóváhagyattak.

Bogisich Sándor felebbezése Torzsa községének az irtóki fizetés emelésének megtagadása tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Kiss Imre felebbezése Zenta városának Becskó András nyugdíjazása tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyattak.

Zelity Péter felebbezése Csurog községének a rendőrségi létszám leszállítása tárgyában hozott határozata ellen. — Megvonatik a jóváhagyás.

Özv. Petrovác Ferencné felebbezése Ada községének a felebbező kegydíja tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Csáki József és társai felebbezése Kishegyes községének a hitoktatói díjak megállapítása tárgyában hozott határozata ellen. 200 kor. jóváhagyatik.

Sziller Jakab felebbezése Csurog községének a községi kézbesítő fizetése tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Özv. Göröncsér Ferencné felebbezése Kishegyes községnek a felebbező kegydíja

tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyattak.

Lövinger Samu és társa felebbezése Dunabölkény községének a községi építkezések biztosítása tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Rózsa Tamás felebbezése Mélykut községének a kántorlak tatarozása tárgyában hozott határozata ellen. — Lusztig Pál felebbezése Obecse községének a nagyvendéglő bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. — Az országos önkéntes tűzoltó-egyesület felebbezése Órszállás községének a tűzoltó-egyesületnek átadott tűzoltó alap tárgyában hozott határozata ellen. — Jóváhagyattak.

Heger Vendel és társai felebbezése Katymár községnek a járási földek között levő részut utak meghagyása tárgyában hozott határozata ellen. — Scherk István és társai felebbezése Csátalja községnek egy új utca nyitása tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldattatik.

Grosz Illés felebbezése Bácsföldvár községnek a község tulajdonát képező kis itató feltöltése tárgyában hozott határozata ellen. — Zenta város határozata a nagyréti szántóföldek ki nem fizetett parcelláinak újból való bérbeadása tárgyában és ez ellen Borsó János és társai által benyújtott felebbezés. — Jóváhagyattak.

Jánoshalma község határozata özv. Szűcs Lajosné segélyezése tárgyában. — 2 havi fizetés kiutaltatik.

Bajmok község határozata Hajnal Simon irtók szabadsága iránt. — Magyarkanizsa község határozata Nagy Ferenc jegyzői irtók szabadsága iránt. — Bácsfeketehegy község határozata Gunther Károly segédjegyző szabadsága iránt. — Zenta város határozata Goldstein Dávid elleni per megszüntetése tárgyában. — Zenta város határozata Goldstein Dávid hátralékának törlése tárgyában. — Zenta város határozata Goldstein Dávid hátralékának törlése tárgyában. — Ezen határozatok jóváhagyattak.

Ada község határozata dr. Lovász Márton nyugdíjárulékának rendezése tárgyában. — 493 kor. megfizettetik.

Rétkelző bizottság határozata a réti örök száma és fizetésének megállapítása tárgyában. — 6 ór felállítás elfogadtattak.

Zenta r. t. városnak határozata Száraz József utóállítási költségeinek törlése tárgyában. — Szeghegy községnek határozata a sorozásnál besorozott ujoncoknak élelmezése tárgyában. — Magyarkanizsa határozata a karjadi postahivatal segélyezése tárgyában. — Bácsujlak határozata a faiskola kertész fizetése tárgyában. — Ugyanannak határozata a távirtdahivatal költségeihez való hozzájárulás tárgyában. — Liliomos határozata Krivokutya Fülöp kamathátraléka tárgyában. — Jánoshalma határozata új betétmásolatok beszerzése tárgyában. — Szépliget határozata a Délmagyarországi közművelődési egyesületbe alapító tagként való belépése tárgyában. — Ezen határozatok jóváhagyattak.

Tataháza határozata a toronyóra felhuzásáért járó díj megállapítása tárgyában. — Évi 20 kor. jóváhagyattak.

Ugyanannak határozata a toronyóra jó karban tartása tárgyában. — Mohol határozata Szt. Vasin Vojo lovas legény fizetése tárgyában. — Monostorszeg határozata az erdei legelőbérlet tárgyában. — Matételke határozata a szülésznoi javadalmazás megállapítása tárgyában. — Omoravica határozata a kosárfonó házi iparvállalat segélyezése tárgyában. — Titel határozata Manjanov Próka és társai segélyezése tárgyában. — Péterréve határozata a lovascselédek lóirtási átalányának felemelése tárgyában. — Sajkásgyörgye határozata a II. bíró és esküttek jutalmazása tárgyában. — Mélykut határozata Benke András adóhátralékának leírása tárgyában. — Magyarkanizsa határozata a csendőrség részére egy szoba bérlése tárgyában. — Zenta határozata Braun Soma adóulfizetése tárgyában. — Bajsa határozata a népkönyvtári alap tartozás kifizetése tárgyában. — Bogyán határozata a járdafektetési szabályrendelet megállapítása tárgyában. — Ezen határozatok jóváhagyattak.

Turja határozata a kéményseprési díjak megváltása tárgyában. — Feloldatik.

Obecse határozata Sikoparia Dusán lakbéré tárgyában. — Zenta határozata a keresztelési uton termett fű használata tárgyában. — Jávahagyattak.

Obecsei főszolgabíró előterjesztése a 8501/281. 1905. sz. közgy. határozat kiigazítottatása iránt. — Kiigazítottatik.

Dvorzsák János kérelme a szófiai Ferenc József árvaháznál egy magyar honoságú árvafü részére alapítványi hely létesítése tárgyában. — Elfogadtatik.

Az 1848—49-iki szabadságharcú ereklyegyűjtemény és Kossuth-múzeum kérelme képkiadási vállalatának megrendelés által leendő támogatása tárgyában. — Nem teljesítettik.

Turja község határozata Jojkity Bránkó segélyezése tárgyában. — Magyarkanizsa határozata az adorjáni sekrestyés részére megszavazott díjazás tárgyában. — Jávahagyattak.

Dernye község határozata a községi előfogatosokkal kötött szerződés tárgyában. 1800 kor. javahagyatott.

Ugyanannak határozata a községi kisbírák fizetésemelése tárgyában. — 16 kor. javahagyatott.

Titel község határozata Sztéfanovits Milán tanuló segélyezése tárgyában. — 4 évre 200 kor. javahagyatott.

Magyarkanizsa határozata Szabados Mihály segélyezése tárgyában. — 6 óra 12 korona javahagyatott.

Bácsujlak határozata a kéményseprési díjak megváltása tárgyában. — 160 kor. javahagyatott.

Sztapár határozata a kéményseprési díjak megváltása tárgyában. — 600 kor. javahagyatott.

Magyarkanizsa határozata a községi nagyvendéglőben felállítandó acetylen világítási telep elhelyezésére szükséges épület létesítése tárgyában. — 650 kor. 30 fl. javahagyatott.

Palona község határozata egy ideiglenes helyettes tanító díjazása tárgyában. — 80 kor. javahagyatott.

Titel község határozata Szárits Márkó tartozásának leírása iránt. — 2279 korona leiratik.

Szépliget község határozata a kéményseprési díjak megváltása tárgyában. — 500 koronában megváltatik.

Bácsszentiván község határozata az előjárók jutalmazása tárgyában. — Omoravica község határozata a községi orvos látogatási díjai tárgyában. — Jávahagyattak.

Csátalja község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Feloldatik.

Oszivác község határozata ingatlan bérbeadása tárgyában. — Jávahagyatott.

Hercegszántó község határozata a községi földek mikénti hasznosítása tárgyában. — A javahagyás megvonatik.

Órszállás község határozata vágóhid építése tárgyában. — Feloldatik.

Turja község határozata Glavardanov Bogolyub segélye tárgyában. — Jávahagyatott.

Katymár község határozata a regáletőke visszatérítése tárgyában. — Engedélyeztetik.

Zenta város határozata a központi választmányi jegyzők díjai tárgyában. — Bácskeresztúr község határozata a gör. kath. káplán és kántorlak tulajdonjoga tárgyában. — Jávahagyattak.

Boróc község határozata a tagosításból folyólag felmerült ügyvédi költségek tárgyában. — 200 kor. javahagyatott.

Palánka község határozata némely községi alkalmazottnak és a néptanítók fizetése tárgyában. — Jávahagyatott.

Dunabökény község határozata a kéményseprési díjak megváltása tárgyában. — 500 kor. javahagyatott.

Magyarkanizsa község határozata ta-

nitói helyettesi díjak tárgyában. — Jávahagyatott.

Magyarkanizsa község határozata az adójegyző lakbéré tárgyában. — 300 kor. javahagyatott.

Dunagárdony község határozata iskolás gyermekek ruházata tárgyában. — Megtagadtatik.

Szilbács község határozata a segédjegyzői fizetés felemelése tárgyában. — 1200 kor. javahagyatott.

Martonos község határozata a hitoktatók díjazása tárgyában. — Jávahagyatott.

Parrag község határozata a kisbírák fizetésének felemelése tárgyában. — 70 kor. javahagyatott.

Boldogasszonyfalva község határozata a fogyasztási adókezelő pénztárnok tiszteletdíja tárgyában. — 100 kor. javahagyatott.

Csurog község határozata az előfogatosok drágasági pótléka tárgyában. — Engedélyeztetik.

Gádor község határozata egy második irnoki állás rendszeresítése tárgyában. — Rendszeresítettik.

Zenta város határozata Nagy János tartozásának leírása tárgyában. — 20 korona töröltetik.

Nádajla község határozata ingatlan csere és iskolaépítés tárgyában. — Zenta város határozata ideiglenes díjnyújtások felfogadása tárgyában. — Körtés község határozata a tanítói nyugdíjárulékai hátralékok kifizetése tárgyában. — Kisszállás község határozata a posta- és távirtda költségeihez való hozzájárulás tárgyában. — Gombos község határozata a jegyzői fizetés emelése tárgyában. — Kucora község határozata a kéményseprési díjai tárgyában. — Mozsor község határozata Eremits Milán jutalmazása tárgyában. — Ezen határozatok javahagyattak.

Zenta város határozata Köröskényi Kálmán volt irnok nyugdíjáruléka tárgyában. — Megvonatik a javahagyás.

Kishegyes község határozata 1905. évi pótköltségvetése tárgyában. — Jávahagyattak.

Titel község határozata 1904. évi pótköltségvetése tárgyában. — A javahagyás megvonatik.

Zenta város határozata Györe József utóállítási költségeinek törlése tárgyában. — Töröltetik.

Titel község határozata új községi istálló építése tárgyában. — Péterréve község határozata Buzogány János pénztárnok fizetése tárgyában. — Mohol község határozata Markovits József állandó segélye tárgyában. — Bogyán község határozata a kéményseprési díjak megváltása tárgyában. — Vajszka község határozata ugyanazon tárgyban. — Ezen határozatok javahagyattak.

Hódság község határozata az előfogatosok és tűzoltó szerek elhelyezése tárgyában. — Feloldatik.

Zenta város határozata a tornyosi és kevei kántor tiszteletdíja tárgyában. — Engedélyeztetik.

Szond község határozata a községi orvos fizetése tárgyában. — 1600 kor. megállapítottak.

Temerin község határozata a helyettes jegyző nyugdíjárulékai tárgyában. — Militics község határozata a tanítók lakbérének felemelése tárgyában. — Obecse község határozata az aszfalt tartozás kifizetése tárgyában. — Bácsujfalva község határozata az óvoda épület használati joga tárgyában. — Dunagárdony község határozata a fogyasztási adókezelők díjai tárgyában. — Ezen határozatok javahagyattak.

Paripás község határozata a kéményseprési díjak megállapítása tárgyában. — A javahagyás megvonatik.

Zenta város határozata a csendőrparancsnok lakbér különbözete tárgyában. — Engedélyeztetik.

Palánka község határozata a születésnői fizetés felemelése tárgyában. — Jávahagyatott.

Begecs község kérvénye az árvatári tartozások elengedése tárgyában. — Elutasítottak.

Szépliget község határozata az orvos ingyen fuvarja tárgyában. — Feloldatik.

Regőce község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Feloldatik.

Dunagálos határozata gróf Chottek Rezső által a község ellen indított vádlási per beszüntetése tárgyában. — Megsemmisítettik.

Zenta város határozata öt tanyai iskola építése tárgyában. — Zenta város határozata Eszes Mihály házipénztári ellenőr személyi pótléka tárgyában. — Csávoly község határozata iskolaszolgái állás szervezése tárgyában. — Zenta város határozata a rétalji földeknek árverés mellőzésevel történt bérbeadása tárgyában. — Bácsalmás község határozata második községi orvosi állás szervezése tárgyában. — Bácsalmás község határozata második szülésznoi állás szervezése tárgyában. — Cservenka község határozata a tűzoltó alap átadása és a tűzoltó egyesület segélyezése tárgyában. — Ada község határozata a tűzoltószerek beszerzési költségei tárgyában. — Veprőd község határozata egy beszerzendő tűzifecskendő költségeinek mikénti fedezése tárgyában. — Mélykut község határozata irnok-végrehajtói állás rendszeresítése tárgyában. — Hercegszántó község határozata a községi közúti közutak törzskönyvezése tárgyában. — Opalánka község határozata a község tulajdonát képező réti földeken átvonuló árok elzáratása tárgyában. — Bácsujlak község határozata a község alatt veszélyeztetett védtöltés biztosítása céljából szükséges sarkantyú építése tárgyában. — Torzsa község határozata a község belterületén átvonuló törvényhatósági közut kiépítéséhez való hozzájárulás tárgyában. — Ujverbász község határozata az utcák és terek szabályozása tárgyában. — Szenttamás község határozata artézi kutak helyeinek megállapítása tárgyában. — Ugyanannak határozata egy fakomhid építése tárgyában. — Zenta város határozata a középső kertek vizének levezetéséhez szükséges árok céljára földterületnek megvétele tárgyában. — Csávoly község határozata a dunapataj-bajai h. é. vasut segélyezése tárgyában. — Turja község határozata Nenadov Mladen segélyezése tárgyában. — Magyarkanizsa határozata a körállatorvossal kötött egyezség tárgyában. — Martonos határozata a körállatorvossal kötött egyezség tárgyában. — Ezen határozatok javahagyattak.

Lutz Márton bácsfeketehegyi lakos kiirtott lováért segély iránti kérvénye. — 120 kor. javahagyatott.

Mikecz Lajos bajai lakos kiirtott lováért segély iránti kérvénye. — Elutasítottak.

Ada határozata szarvasmarháknak a vágóhídon kívüli leendő vágása tárgyában. — Megsemmisítettik.

Mélykut határozata a vágóhid használati díjai tárgyában. — Jávahagyatott.

Bácsujlak 1900. évi, Ujfutak 1903., Nádajla 1902., Nádajla 1899., 1898., 1895., 1900., 1901., 1897., Kölpény 1903., Mozsor 1902., Tisztaistvánfalva 1902., Matételke 1902., Bulkeszi 1903., Bácsszenttamás 1902., Órszállás 1898., Magyarkanizsa 1902. évi községi közpénztári számadásai. — Csátalja 1904. évi pótköltségvetése. — Csurog község 1905. évi községi közmunka költségvetése. — Hódság község kórházi és szegényalapjának 1900., 1901., 1902., 1903., 1904. és 1905. évi költségvetése. — Csurog község képzés és nevelési alapjának 1902. és 1903. évi számadása. — Sajkásgyörgye község képzés és nevelési alapjának 1903. évi számadása. — Martonos község építési alapjának 1903. évi számadása. — Martonos község rendőrségély alapjának 1903. évi számadása. — Martonos község Rudolf-féle alapjának 1903. évi számadása. — Martonos község Hoós Margit-féle alapjának 1903. évi számadása. — Martonos község népkönyvtár alapjának 1903. évi számadása. — Martonos község közmunkájának 1903. évi számadása. Ezen határozatok javahagyattak.